

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2013 R.

Informacje
i opracowania statystyczne

Rzeszów 2014

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

ROLNICTWO
W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM
W 2013 R.

*Informacje
i opracowania
statystyczne*

Rzeszów 2014

Opracowanie merytoryczne:

Irena Trzyna - Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych

Skład komputerowy, grafika:

Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE

35-959 Rzeszów, ul. Jana III Sobieskiego 10

tel.: 17 8535210, fax: 17 8535157

e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

<http://rzeszow.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Publikacja „Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2013 r.” jest kolejną edycją opracowania z zakresu statystyki rolnictwa, przedstawiającą podstawowe informacje zarówno o wynikach produkcji roślinnej i zwierzęcej, jak też o wybranych warunkach produkcyjno-ekonomicznych.

Publikację opracowano na podstawie zbiorczych wyników sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych i spisów rolniczych oraz szacunków prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny.

Opracowanie zawiera charakterystykę użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów oraz warunków dla produkcji roślinnej, dane wynikowego szacunku produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, warzyw i owoców oraz upraw pastewnych, jak też informacje na temat pogłowia zwierząt gospodarskich oraz cen i skupu produktów rolnych.

Informacje dotyczące wyników rolnictwa na Podkarpaciu w roku 2013 zaprezentowano na tle lat poprzednich, a także porównano z danymi dla Polski.

Przekazując do rąk Państwa niniejszą publikację, mam nadzieję, że informacje w niej ujęte będą pomocne przy analizie aktualnego stanu rolnictwa w województwie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpień-Wolan

PREFACE

The publication „Agriculture in Podkarpackie Voivodship in 2013” is a subsequent edition on agricultural statistics which presents basic information both on crop and animal output as well as on selected production and economic conditions.

It is based on overall results of reports, sample surveys and agricultural censuses as well as of estimates of the Central Statistical Office.

The publication includes characteristics of land use, sown area as well as conditions for crop output and data of output estimates for main agricultural crops, vegetables, fruit and feed plants. Apart from that, it comprises information on farm animal stock, prices and procurement of agricultural products.

Information on agricultural output of Podkarpacie in 2013 is given in comparison with both previous years and data for Poland.

Presenting this publication, I hope that the information included in it will be helpful in analyzing the condition of agriculture in the voivodship.

*Director
of the Statistical Office
in Rzeszów*

Marek Cierpiat-Wolan, PhD

Rzeszów, August 2014

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA
UWAGI METODYCZNE
DZIAŁ I. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW I POWIERZCHNIA ZASIEWÓW
1.1. Użytkowanie gruntów
1.2. Powierzchnia zasiewów
DZIAŁ II. PRODUKCJA ROŚLINNA
2.1. Warunki produkcyjne
2.1.1. Warunki glebowe
2.1.2. Warunki agrometeorologiczne
2.1.3. Nawożenie mineralne
2.2. Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych
2.2.1. Zboża
2.2.2. Rośliny oleiste
2.2.3. ziemniaki
2.2.4. Buraki cukrowe
2.3. Produkcja roślin pastewnych
2.3.1. Ogólna powierzchnia paszowa
2.3.2. Produkcja pasz z upraw polowych
2.3.3. Produkcja z trwałych użytków zielonych
2.4. Produkcja ogrodnicza
2.4.1. Warzywa gruntowe
2.4.2. Sadownictwo
2.5. Udział województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów
2.6. Przebieg siewu oraz ocena ozimin w jesieni 2013 r.

CONTENTS

	Str. Page
<i>PREFACE</i>	3-4
<i>METHODOLOGICAL NOTES</i>	10
<i>CHAPTER I. LAND USE AND SOWN AREA</i>	20
<i>1.1. Land use</i>	20
<i>1.2. Sown area</i>	22
<i>CHAPTER II. CROP OUTPUT</i>	25
<i>2.1. Production conditions</i>	25
<i>2.1.1. Soil conditions</i>	25
<i>2.1.2. Agrometeorological conditions</i>	26
<i>2.1.3. Mineral fertilization</i>	28
<i>2.2. Production of main crops</i>	31
<i>2.2.1. Cereal</i>	31
<i>2.2.2. Oil-bearing plants</i>	34
<i>2.2.3. Potatoes</i>	35
<i>2.2.4. Sugar beets</i>	36
<i>2.3. Feed plants production</i>	36
<i>2.3.1. Total area of fodder crops</i>	36
<i>2.3.2. Production of feed from field crops</i>	37
<i>2.3.3. Production from permanent green land</i>	40
<i>2.4. Gardening</i>	41
<i>2.4.1. Ground vegetables</i>	41
<i>2.4.2. Fruit farming</i>	44
<i>2.5. Share of the voivodship in domestic production of main crops</i>	50
<i>2.6. Sowing and evaluation of winter crops in autumn 2013</i>	52

		Str. Page
DZIAŁ III. ZWIERZĘTA GOSPO- DARSKIE	<i>CHAPTER III. LIVESTOCK</i>	53
3.1. Bydło	<i>3.1. Cattle</i>	53
3.2. Świnie	<i>3.2. Pigs</i>	54
3.3. Owce	<i>3.3. Sheep</i>	55
3.4. Konie	<i>3.4. Horses</i>	55
3.5. Kozy	<i>3.5. Goats</i>	56
3.6. Drób	<i>3.6. Poultry</i>	56
DZIAŁ IV. SKUP I CENY PRODUK- TÓW ROLNYCH	<i>CHAPTER IV. PROCUREMENT AND PRICES OF AGRICULTURAL PRO- DUCTS</i>	57
4.1. Produkty roślinne	<i>4.1. Crop products</i>	57
4.2. Produkty pochodzenia zwierzęcego	<i>4.2. Animal products</i>	58
4.3. Ceny targowiskowe	<i>4.3. Marketplace prices</i>	59

TABLICE

TABLES

		Tabl. Table	Str. Page
Rolnictwo województwa podkarpa- ckiego na tle kraju w 2013 r.	<i>Agriculture of Podkarpackie Voivod- ship compared to the country in 2013</i>	1	60
Użytkowanie gruntów w gospodar- stwach rolnych (2010-2013)	<i>Land use in agricultural holdings (2010-2013)</i>	2	63
Gospodarstwa indywidualne o po- wierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych według grup obszarowych (2010-2013)	<i>Private farms exceeding 1 ha of agricultural land by area groups (2010-2013)</i>	3	64
Powierzchnia zasiewów poszczegół- nych grup ziemiopłodów według użytkowników (2007-2013)	<i>Sown area of individual crop groups by land users (2007-2013)</i>	4	65
Powierzchnia zasiewów zbóż wed- ług użytkowników w 2013 r.	<i>Sown area of cereals by land users in 2013</i>	5	66
Powierzchnia zasiewów upraw przemysłowych według użytko- wników w 2013 r.	<i>Sown area of industrial crops by land users in 2013</i>	6	67

	Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Powierzchnia zasiewów upraw pastewnych i pozostałych według użytkowników w 2013 r.	<i>Sown area of feed and other plants by land users in 2013</i>	7 67
Produkcja ziemiopłodów rolnych w 2013 r.	<i>Production of agricultural crops in 2013</i>	8 68
Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze prywatnym w 2013 r.	<i>Production of agricultural crops in private sector in 2013</i>	9 70
Produkcja ziemiopłodów rolnych w gospodarstwach indywidualnych w 2013 r.	<i>Production of agricultural crops in private farms in 2013</i>	10 72
Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze publicznym w 2013 r. ...	<i>Production of agricultural crops in public sector in 2013</i>	11 74
Produkcja z łąk trwałych w 2013 r.	<i>Production from permanent meadows in 2013</i>	12 75
Produkcja warzyw gruntowych w 2013 r.	<i>Production of ground vegetables in 2013</i>	13 76
Produkcja owoców z drzew owocowych w 2013 r.	<i>Production of fruit from fruit-bearing trees in 2013</i>	14 77
Produkcja owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2013 r.	<i>Production of fruit from fruit-bearing bushes and berry plantations in 2013</i>	15 78
Zwierzęta gospodarskie (2007-2013)	<i>Livestock (2007-2013)</i>	16 79
Bydło i owce w 2013 r.	<i>Cattle and sheep in 2013</i>	17 80
Świnie w 2013 r.	<i>Pigs in 2013</i>	18 81
Drób w 2013 r.	<i>Poultry in 2013</i>	19 82
Konie i kozy w 2013 r.	<i>Horses and goats in 2013</i>	20 82
Wartość skupu produktów rolnych (2012, 2013)	<i>Value of procurement of major agricultural products (2012, 2013)</i>	21 83
Skup ważniejszych produktów roślinnych (2012, 2013)	<i>Procurement of major crop products (2012, 2013)</i>	22 84
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych (2012, 2013)	<i>Procurement of major animal products (2012, 2013)</i>	23 86
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2012, 2013)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2012, 2013)</i>	24 87
Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2012, 2013)	<i>Average prices of major agricultural products received by farmers on marketplaces (2012, 2013)</i>	25 87

MAPY

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w % powierzchni ogółem według województw w 2013 r.
Powierzchnia gruntów ornych w % powierzchni użytków rolnych według województw w 2013 r.
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi według województw w 2013 r.
Plony rzepaku i rzepiku według województw w 2013 r.

WYKRESY

Użytkowanie gruntów ogółem w gospodarstwach rolnych w 2013 r.
Użytki rolne w gospodarstwach rolnych w 2013 r.
Udział powierzchni poszczególnych grup upraw w ogólnej powierzchni zasiewów w 2013 r.
Średnie miesięczne temperatury powietrza (2012, 2013)
Średnie miesięczne sumy opadów (2012, 2013)
Zachmurzenie (2012, 2013)
Udział powierzchni poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zbóż w 2013 r.
Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem w 2013 r.
Udział zbiorów z poszczególnych pokosów w ogólnej produkcji siana z łąk trwałych w 2013 r.
Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2013 r.
Struktura zbiorów owoców z drzew owocowych w 2013 r.
Pogłowie bydła, w tym krów (2007-2013)

MAPS

<i>Agricultural land area in agricultural holdings in % of total area by voivodships in 2013</i>	24-25
--	-------

<i>Arable land area in % of agricultural area by voivodships in 2013 ..</i>	24-25
---	-------

<i>Yields of basic cereals with cereal mixed by voivodships in 2013</i>	24-25
---	-------

<i>Yields of rape and turnip rape by voivodships in 2013</i>	24-25
--	-------

CHARTS

<i>Total land use in agricultural holdings in 2013</i>	24-25
--	-------

<i>Agricultural land in agricultural holdings in 2013</i>	24-25
---	-------

<i>Share of area of individual crop groups in total sown area in 2013 ..</i>	24-25
--	-------

<i>Average monthly air temperatures (2012, 2013)</i>	24-25
--	-------

<i>Average monthly precipitation (2012, 2013)</i>	24-25
---	-------

<i>Cloudiness (2012, 2013)</i>	24-25
--------------------------------------	-------

<i>Share of area of individual cereal kinds in total cereal area in 2013 ...</i>	24-25
--	-------

<i>Share of production of individual cereal kinds in total cereal production in 2013</i>	24-25
--	-------

<i>Share of harvests of individual crops in total production of hay from permanent meadows in 2013 .</i>	24-25
--	-------

<i>Structure of harvests of ground vegetables in 2013</i>	24-25
---	-------

<i>Structure of tree fruit production in 2013</i>	24-25
---	-------

<i>Livestock of cattle, of which cows (2007-2013)</i>	24-25
---	-------

Str.

Page

Str.

Page

WYKRESY	CHARTS	Str. Page
Pogłowie świń, w tym loch (2007-2013).....	<i>Livestock of pigs, of which sows (2007-2013)</i>	24-25
Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych (2012, 2013)	<i>Livestock per 100 ha of agricultural land (2012, 2013)</i>	24-25
Struktura skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2013 r.	<i>Structure of basic cereal including mixed cereals in 2013</i>	24-25
Struktura skupu żywca rzeźnego w 2013 r.	<i>Structure of procurement of animals for slaughter in 2013</i>	24-25
W języku angielskim: przedmowa, spis treści.	<i>In English: preface, contents.</i>	

UWAGI METODYCZNE

I. Źródła danych

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:

- uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz na podstawie pełnego badania struktury gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Badanie przeprowadzono w czerwcu i lipcu 2013 r. według stanu na dzień 1 VI 2013 r., w ok. 13,8 tys. gospodarstw indywidualnych,
- uogólnionych wyników stałych¹ reprezentacyjnych badań pogłowia bydła, owiec, drobiu (w ok. 3,1 tys. gospodarstw indywidualnych) oraz trzody chlewnej przeprowadzonych w ok. 1,9 tys. gospodarstw indywidualnych,
- sprawozdań statystycznych z zakresu pogłowia zwierząt gospodarskich w gospodarstwach państwowych, spółdzielczych i spółkach z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego,
- źródłowych badań reprezentacyjnych plonów i zbiorów przeprowadzonych:
 - w sierpniu 2013 r. w 1,1 tys. gospodarstw indywidualnych w zakresie plonów i zbiorów zbóż oraz rzepaku i rzepiku,
 - na przełomie października i listopada 2013 r. w 0,9 tys. gospodarstw indywidualnych (dla upraw innych niż zboża i rzepak) w połączeniu z szacunkami dokonanyimi przez rzeczoznawców gminnych i ekspertyzami rzeczoznawców wojewódzkich,
- półrocznych sprawozdań o skupie produktów rolnych.

Wyniki reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych oraz stałych badań pogłowia zwierząt gospodarskich, zrealizowanych w czerwcu i sierpniu 2013 r., opracowane zostały według siedziby użytkownika gospodarstwa, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca siedziby (zamieszkania) użytkownika, a dla gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek – według miejsca siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).

¹ Stałe badania pogłowia bydła, owiec i drobiu przeprowadzane są dwukrotnie w roku, tj. w czerwcu i grudniu, natomiast badania trzody chlewnej – trzykrotnie w roku, tj. w kwietniu, sierpniu i grudniu.

II. Ważniejsze definicje i pojęcia

Gospodarstwo rolne – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasienictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo użytkowane przez osobę fizyczną o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR), lub o powierzchni poniżej 1 ha UR (w tym bez użytków rolnych), które spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych progów:

- 0,5 ha plantacji drzew owocowych,
- 0,5 ha plantacji krzewów owocowych,
- 0,3 ha szkółek sadowniczych i ozdobnych,
- 0,5 ha warzyw gruntowych,
- 0,5 ha truskawek gruntowych,
- 0,1 ha warzyw pod osłonami,
- 0,1 ha truskawek pod osłonami,
- 0,1 ha kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami,
- 0,5 ha chmielu,
- 0,1 ha tytoniu,
- 25 m² grzybów jadalnych,
- 10 sztuk bydła ogółem,
- 5 sztuk krów,
- 50 sztuk świń ogółem,
- 10 sztuk loch,
- 20 sztuk owiec ogółem,

- 20 sztuk kóz ogółem,
- 100 sztuk drobiu ogółem,
- 5 sztuk koni ogółem,
- 50 sztuk samic królików,
- 5 sztuk samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- 10 sztuk dzikich zwierząt (np. dziki, sarny, daniela) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa,
- 20 pni pszczelich

lub niezależnie od ww. progów jest gospodarstwem ekologicznym.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji A, dział 01, grupy:

- 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)
- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślin (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

III. Ważniejsze grupowania i zakres publikowanych danych

W publikacji uwzględniono podział na sektory:

- prywatny,
- publiczny.

W **sektorze prywatnym** ujęto własność prywatną krajową (gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczną i własność mieszaną.

W **sektorze publicznym** ujęto gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową (gmin) oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (spółki z przewagą mienia państwowego).

Użytkowanie gruntów

Powierzchnia gruntów ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Użytki rolne ogółem to powierzchnia:

- użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 11 marca 2010 r. (Dz. U. z 2010 r., nr 39, poz. 211) z późniejszymi zmianami, na którą składają się:
 - zasiewy (z wyłączeniem upraw trwałych i ogrodów przydomowych),
 - grunty ugorowane, (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny),
 - łąki trwałe,
 - pastwiska trwałe,
 - uprawy trwałe, w tym sady (plantacje drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółki),

- ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację);
- użytków rolnych pozostałych (użytki rolne nie użytkowane i nie utrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 1 czerwca 2013 r.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni sadów, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych (w tym upraw choinek bożonarodzeniowych) oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami. Nie zalicza się tu również powierzchni plantacji drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów, upraw w ogrodach przydomowych, a także powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny, zakwalifikowanych do gruntów ugorowanych.

Powierzchnia gruntów ugorowanych to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Do gruntów ugorowanych należy zaliczyć także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Powierzchnia łąk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Powierzchnia pastwisk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej.

Powierzchnia upraw trwałych to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, krzewów owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, choinek bożonarodzeniowych a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zalicza się plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych (łącznie z plantacjami leszczyzny, malin, winorośli) utrzymywanych w dobrej kulturze

rolnej rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,10 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia ogrodów przydomowych to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie należy zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Do **lasów i gruntów leśnych** zalicza się powierzchnię pokrytą roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawioną (nie zalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych (np. wierzba energetyczna).

Do powierzchni **pozostałych gruntów** wchodzących w skład gospodarstwa wlicza się grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, pod drogami, powierzchnię wód śródlądowych, rowów melioracyjnych, powierzchnię porośniętą wikliną w stanie naturalnym, powierzchnię innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych), powierzchnię przeznaczoną do rekreacji, a także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, gdy grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego.

Powierzchnia zasiewów

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Do grupy „**zbóż**” zaliczono powierzchnię uprawy zbóż przeznaczonych do zbioru ziarna (pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa, pszenżyta, mieszanek zbożowych,

gryki, prosa i innych zbożowych oraz kukurydzy na ziarno), z podziałem na formy jare i ozime.

Do grupy „**przemysłowych**” zaliczono powierzchnię uprawy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu (łącznie z lnem oleistym) i konopi oraz tytoniu. Nie zalicza się tu maku, słonecznika, ziół leczniczych i innych przemysłowych; uprawy te w niniejszej publikacji zaliczono do grupy „pozostałe uprawy”.

Do grupy „**pastewnych**” zaliczono uprawy okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno i zielonkę, motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw na nasiona i zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Grupa „**pozostałe**” obejmuje warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, łąbin gorzki, pozostałe przemysłowe (np. krokosz barwierski, zioła dla przemysłu kosmetycznego, uprawy wieloletnie na cele energetyczne), słonecznik na ziarno, soję, chmiel, zioła i przyprawy, cykorię, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy.

Produkcja roślinna

W publikacji, oprócz danych o produkcji poszczególnych upraw, podano wielkości dotyczące określonych grup, np.:

- zboża, które obejmują: zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydżę na ziarno, grykę, prosa i inne zbożowe,
- oleiste – obejmują: rzepak i rzepik oraz inne oleiste (mak, słonecznik, soję i pozostałe),
- strączkowe jadalne – obejmują: groch, fasolę, bób i inne.

W szacunkach obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględniono ziarno tzw. pól suche, tj. zawierające 15,1% – 16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku i rzepiku - nasiona o zawartości 13,0% wody.

W rolnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu (tzw. plon netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha).

W ogrodnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się – dla warzyw, owoców z drzew i owoców jagodowych – ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (ha i a).

Ogólna **powierzchnia paszowa** obejmuje łąki, pastwiska oraz powierzchnię polowych upraw pastewnych przeznaczonych na paszę. Powierzchnia polowych upraw pastewnych na paszę jest sumą powierzchni roślin okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, strączkowych pastewnych i motylkowych na zielonkę, do których – oprócz koniczyny, lucerny i seradeli – zaliczono także trawy oraz inne pastewne drobnonasienne.

Do przeliczenia produkcji zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Do obliczenia **sztuk dużych** bydła i owiec łącznie przyjęto następujące współczynniki: bydło – 0,8, owce – 0,08.

Do przeliczenia produkcji ogrodniczej przyjęto:

- w sektorze publicznym – ogólną powierzchnię uprawy oraz zbiory warzyw gruntowych, truskawek, drzew i krzewów owocowych ze sprawozdań R-08,
- w gospodarstwach indywidualnych – ogólną powierzchnię uprawy warzyw gruntowych, truskawek i sadów według uogólnionych danych reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych przeprowadzonego w czerwcu 2013 r., natomiast powierzchnię poszczególnych gatunków warzyw oraz drzew i krzewów owocowych według szacunku rzeczoznawców ogrodniczych.

Dynamikę powierzchni i plony dla upraw ogrodniczych liczono uwzględniając wielkości w hektarach i arach.

Zwierzęta gospodarskie

Badaniu podlegały zwierzęta gospodarskie znajdujące się w gospodarstwie oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do bacówek. Spisywano wszystkie zwierzęta, tj. stanowiące własność użytkownika gospodarstwa lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospo-

darstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek.

Dla gospodarstw o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem kurników.

Informacje o pogłowie bydła, owiec, drobiu, koni i kóz zawarte w niniejszej publikacji dotyczą stanu w czerwcu, natomiast dane o pogłowie trzody chlewnej dotyczą stanu liczebności w końcu lipca.

Skup produktów rolnych

Informacje o skupie produktów rolnych dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Do przeliczeń skupu produktów rolnych na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczone według siedziby użytkownika gospodarstwa.

Dane dotyczące **zbóż podstawowych** obejmują pszenicę, żyto, jęczmień, pszenżyto, owies, łącznie z mieszankami zbożowymi.

Dane o **skupie ziemniaków** obejmują, poza dostawami do punktów skupu, również dostawy do gorzelni, płatkarni i suszarni.

Dane o **skupie owoców** obejmują owoce z drzew owocowych i plantacji jagodowych (bez owoców leśnych).

Skup **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) obejmuje tylko zwierzęta rzeźne, łącznie z żywcem skupowanym na eksport. Skup ten nie obejmuje zwierząt hodowlanych.

Skup trzody chlewnej nie obejmuje prosiąt i warchlaków.

Skupioną ilość żywca rzeźnego podaje się w „wadze żywej” lub w „wadze poubojowej ciepłej” (wbc), tj. w przeliczeniu – według wskaźników wydajności rzeźnej dla każdego gatunku – na mięso łącznie z tłuszczami.

Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen pomniejszych o wysokość należnego podatku VAT (wyliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów), płaconych za produkty rolne przez jednostki skupujące (handlowe, przemysłowe, rolne) bezpośrednio producentom rolnym.

Źródłem informacji o cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankieterów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju, w tym 23 w województwie podkarpackim. Informacje te dotyczą cen uzyskiwanych przy sprzedaży produktów wytworzonych we własnym gospodarstwie rolnym – w transakcjach między rolnikami oraz między rolnikami i ludnością nierolniczą. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. Przeciętne ceny roczne obliczano jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

* * *

W tablicach zawierających dane sumaryczne mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń automatycznych zastosowanych w procesie uogólnienia danych z próby. Informacje liczbowe w ujęciu odsetkowym prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na elektroniczną technikę zaokrągleń mogą nie sumować się na 100%.

UWAGA

Dane o liczbie gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych za lata 2010, 2011, 2012 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. Dane te nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy do 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

Przeliczeń dla lat 2010, 2011 i 2012 dokonano w następujący sposób: pozostawiono bez zmian powierzchnię poszczególnych użytków rolnych tj. powierzchnię zasiewów, gruntów ugorowanych, upraw trwałych, ogrodów przydomowych, łąk i pastwisk trwałych oraz powierzchnię lasów i gruntów leśnych i pozostałych gruntów. Wyliczono nową powierzchnię użytków rolnych ogółem oraz powierzchnię ogólną w gospodarstwach rolnych, zmieniono również powierzchnię pozostałych użytków rolnych.

DZIAŁ I

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW I POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

1.1. Użytkowanie gruntów

W ogólnej powierzchni województwa podkarpackiego wynoszącej 1784,6 tys. ha, w posiadaniu gospodarstw rolnych w 2013 r. znajdowało się 686,7 tys. ha, tj. 38,5% powierzchni województwa. Powierzchnia ogólna gospodarstw rolnych w porównaniu z danymi z 2012 r. była mniejsza o 61,8 tys. ha, tj. o 8,3%. Z ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 658,3 tys. ha, tj. 95,9% powierzchni gruntów ogółem.

Użytki rolne zajmowały 584,1 tys. ha, tj. 32,7% powierzchni województwa i w porównaniu z 2012 r. zmniejszyły się o 27,0 tys. ha (o 4,4%). Sektor prywatny posiadał w użytkowaniu 569,9 tys. ha użytków rolnych, tj. 97,6% ogólnej powierzchni użytków rolnych w województwie. Gospodarstwa indywidualne użytkowały 558,3 tys. ha użytków rolnych, tj. 95,6% powierzchni użytków rolnych województwa. Sektor publiczny użytkował 14,2 tys. ha użytków rolnych, tj. 2,4% ogólnej powierzchni użytków rolnych województwa.

W ogólnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych, 558,6 tys. ha zajmowały użytki rolne w dobrej kulturze (95,6%). Użytki rolne pozostałe zajmowały 25,6 tys. ha, tj. 4,4% powierzchni użytków rolnych.

W powierzchni użytków rolnych będących w dobrej kulturze – grunty pod zasiewami w gospodarstwach rolnych zajmowały 307,3 tys. ha i stanowiły 55,0% powierzchni. Powierzchnia gruntów ugorowanych wyniosła w 2013 r. 27,2 tys. ha i stanowiła 4,9% powierzchni użytków w dobrej kulturze i 4,7% użytków rolnych ogółem.

Uprawy trwale utrzymywane w dobrej kulturze rolnej zgodnie z normami w gospodarstwach rolnych zajmowały 13,8 tys. ha, tj. 2,5% użytków rolnych w dobrej kulturze i 2,4% użytków rolnych ogółem.

Trwale użytki zielone zajmowały 205,7 tys. ha, stanowiły 36,8% użytków rolnych w dobrej kulturze i 35,2% użytków rolnych ogółem.

W ogólnej powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze 4,6 tys. ha (0,8%) zajmowały ogrody przydomowe.

Według uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych w 2013 r. liczba gospodarstw rolnych w województwie podkarpackim wynosiła 132,8 tys., z tego 132,7 tys. to gospodarstwa indywidualne.

Tabl. 1. Gospodarstwa rolne, powierzchnia użytków rolnych oraz średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w 2013 r.

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Gospodarstwa		Powierzchnia użytków rolnych		Średnia powierzech- nia użytków rolnych w gospo- darstwie w ha
	w liczbach bez- względnych	ogółem =100	w ha	ogółem =100	
Ogółem	132823	100,0	584126	100,0	4,40
do 1 ha	2966	2,2	2859	0,5	0,96
1 – 2	48848	36,8	70122	12,0	1,44
2 – 3	28099	21,2	68294	11,7	2,43
3 – 5	28732	21,6	110460	18,9	3,84
5 – 10	17364	13,1	115983	19,9	6,68
10 – 15	3235	2,4	38636	6,6	11,94
15 – 20	1058	0,8	18241	3,1	17,24
20 – 30	1026	0,8	24809	4,2	24,18
30 – 50	679	0,5	26325	4,5	38,77
50 – 100	471	0,4	32178	5,5	68,32
100 ha i więcej	346	0,3	76221	13,0	220,29

W strukturze gospodarstw rolnych dominują gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych 2-5 ha – 42,8%, które także w powierzchni użytków rolnych miały największy udział (30,6% powierzchni użytków rolnych województwa). Mniej liczną grupę stanowiły gospodarstwa o powierzchni 1-2 ha użytków rolnych (analogicznie 36,8% i 12,0%). Gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha użytków rolnych stanowiły 13,1% i gospodarowały na 19,9% użytków rolnych. Udział gospodarstw największych (powyżej 15 ha użytków rolnych) stanowił zaledwie 2,8% wszystkich gospodarstw, ale ich udział w powierzchni użytków rolnych wynosił 30,3%. Przeciętna powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego w 2013 r. wyniosła 4,40 ha (w kraju 10,22 ha) i w porównaniu z 2012 r. zmniejszyła się o 0,16 ha (w kraju zwiększyła się o 0,09 ha).

1.2. Powierzchnia zasiewów

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2013 r. wyniosła 307,3 tys. ha (co stanowiło 3,0% powierzchni zasiewów w kraju) i była wyższa o 7,3 tys. ha (o 2,4%) niż przed rokiem. Dominujące w rolnictwie gospodarstwa indywidualne obejmowały 96,7% ogólnej powierzchni zasiewów województwa.

W strukturze zasiewów **zboża ogółem** (zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, gryka, proso i inne zbożowe oraz kukurydza na ziarno) zajmowały 225,7 tys. ha, tj. 73,4% zasiewów ogółem (w kraju uprawa zbóż stanowiła 72,5% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z 2012 r. powierzchnia zbóż zmniejszyła się o 2,2 tys. ha (o 1,0%). W strukturze zasiewów zbóż ogółem, podobnie jak w roku poprzednim zdecydowanie przeważały zboża podstawowe z mieszankami

zbożowymi – 87,4%, kukurydza na ziarno stanowiła 11,0% a gryka, proso i inne zbożowe – 1,6%.

Powierzchnia uprawy **pszenicy** ogółem wyniosła 93,2 tys. ha i była niższa o 14,0 tys. ha, tj. o 13,1% niż w 2012 r. Przeważającą część powierzchni uprawy zajmowała pszenica ozima (88,4%), natomiast pozostałą część – jara (11,6%). Powierzchnia zasiewów **żyta** wyniosła 14,2 tys. ha i była wyższa o 5,1 tys. ha (o 55,5%) niż przed rokiem. Powierzchnia uprawy **jęczmienia** ogółem zajmowała 19,9 tys. ha i w porównaniu z powierzchnią zasiewów w 2012 r. zwiększyła się o 3,4 tys. ha (o 20,9%). W strukturze zasiewów jęczmienia 67,2% stanowił jęczmień jary, a ozimy 32,8%. **Owies** uprawiano na powierzchni 22,8 tys. ha, tj. na powierzchni o 2,4 tys. ha (o 9,4%) mniejszej niż w roku poprzednim. Powierzchnia uprawy **pszenżyta** ogółem wyniosła 19,6 tys. ha i w odniesieniu do 2012 r. była większa o 1,4 tys. ha, tj. o 7,5%. Uprawa pszenżyta ozimego zajmowała 85,8%, a jarego – 14,2% ogólnej powierzchni uprawy pszenżyta. Powierzchnia uprawy **mieszanek zbożowych** ogółem wyniosła 27,6 tys. ha i była mniejsza o 0,1 tys. ha, tj. o 0,4% od powierzchni w 2012 r. W zasiewach mieszanek zbożowych 78,6% stanowiły mieszanki jare, a 21,4% – ozime. Powierzchnia uprawy **kukurydzy na ziarno** wyniosła 24,8 tys. ha i w porównaniu z 2012 r. zwiększyła się o 4,7 tys. ha, tj. o 23,7%.

Powierzchnia uprawy **ziemniaków** (bez powierzchni w ogrodach przydomowych) wyniosła 25,8 tys. ha i stanowiła 8,4% ogólnej powierzchni zasiewów w województwie (w kraju uprawa ziemniaków zajmowała 3,3% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z 2012 r. areał uprawy ziemniaków zwiększył się o 0,9 tys. ha, tj. o 3,5%.

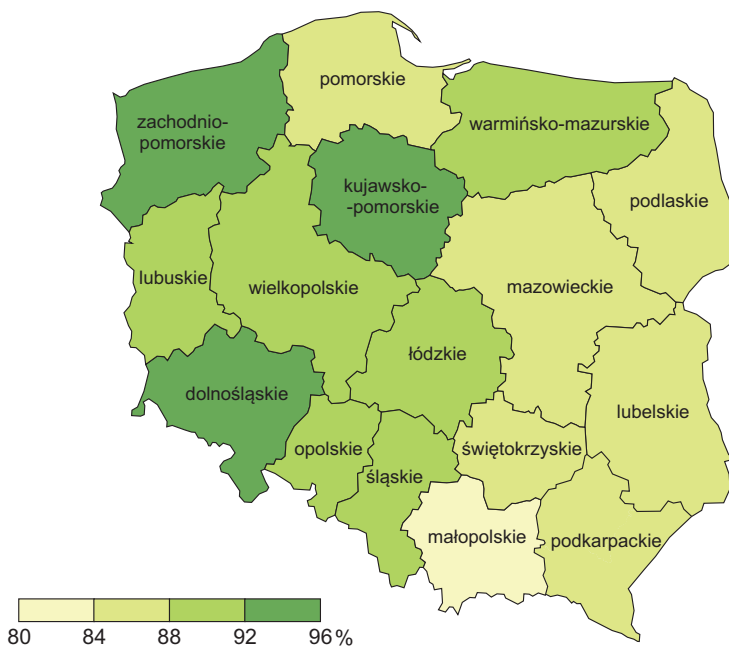
Grupa **roślin przemysłowych** zajmowała 27,9 tys. ha, tj. 9,1% powierzchni zasiewów województwa (w kraju powierzchnia upraw tych roślin stanowiła 11,0% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z zasiewami w 2012 r. areał roślin zaliczanych do grupy „przemysłowe” był większy o 4,4 tys. ha, tj. o 18,6% (w kraju

był większy o 182,2 tys. ha, tj. o 19,2%). Wśród upraw roślin przemysłowych przeważała uprawa rzepaku i rzepiku. Powierzchnia zasiewów **rzepaku i rzepiku** wyniosła 23,0 tys. ha i zwiększyła się o 4,2 tys. ha, tj. o 22,4% w porównaniu z rokiem poprzednim. Powierzchnia uprawy **buraków cukrowych** wyniosła 3,8 tys. ha i była nieznacznie mniejsza (o 0,7%) w porównaniu z powierzchnią uprawy w 2012 r.

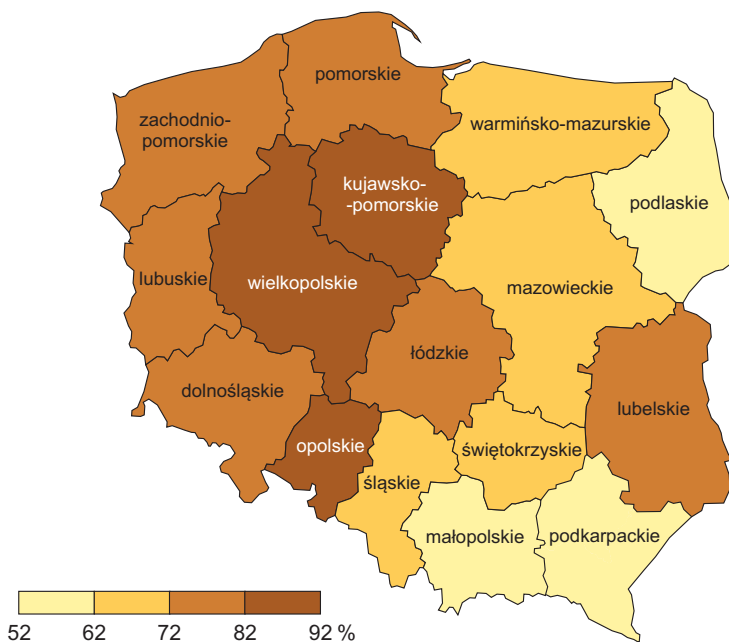
Powierzchnia upraw **roślin pastewnych** (łącznie z kukurydzą na zielonkę oraz z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) wyniosła 20,8 tys. ha, co stanowiło 6,8% ogólnej powierzchni zasiewów województwa (w kraju stanowiła 10,2% powierzchni zasiewów ogółem). W porównaniu z 2012 r. areał uprawy roślin pastewnych zwiększył się o 3,3 tys. ha, tj. o 18,7%. Powierzchnia uprawy **motylkowych pastewnych i traw** wyniosła 14,3 tys. ha i była o 4,7 tys. ha (o 49,5%) wyższa od powierzchni uprawy w roku poprzednim. **Rośliny strączkowe pastewne** (łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) uprawiane były na powierzchni 2,7 tys. ha, tj. o 1,5 tys. ha (o 35,9%) mniejszej niż przed rokiem. **Kukurydzę na zielonkę** uprawiano na powierzchni 2,6 tys. ha, tj. o 2,8% większej niż w 2012 r.

Powierzchnia upraw roślin zaliczanych do grupy **pozostałe** wyniosła 6,3 tys. ha, co stanowiło 2,1% powierzchni zasiewów województwa (w kraju stanowiła 2,6% powierzchni zasiewów ogółem). W odniesieniu do 2012 r. powierzchnia ta zwiększyła się o 0,6 tys. ha, tj. o 10,8%. W grupie upraw roślin „pozostałe” warzywa gruntowe zajmowały powierzchnię 2,6 tys. ha, truskawki – 1,2 tys. ha oraz 2,5 tys. ha uprawy pozostałe.

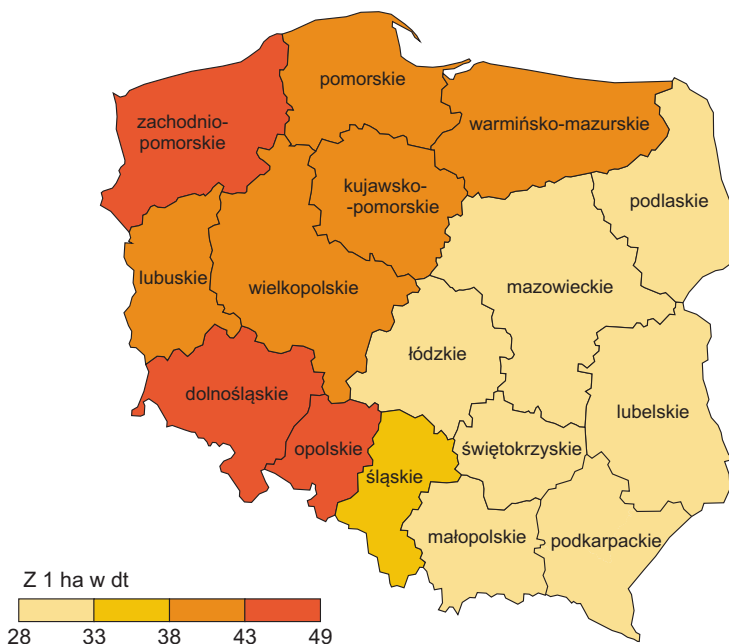
Mapa 1. Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w % powierzchni ogółem według województw w 2013 r.

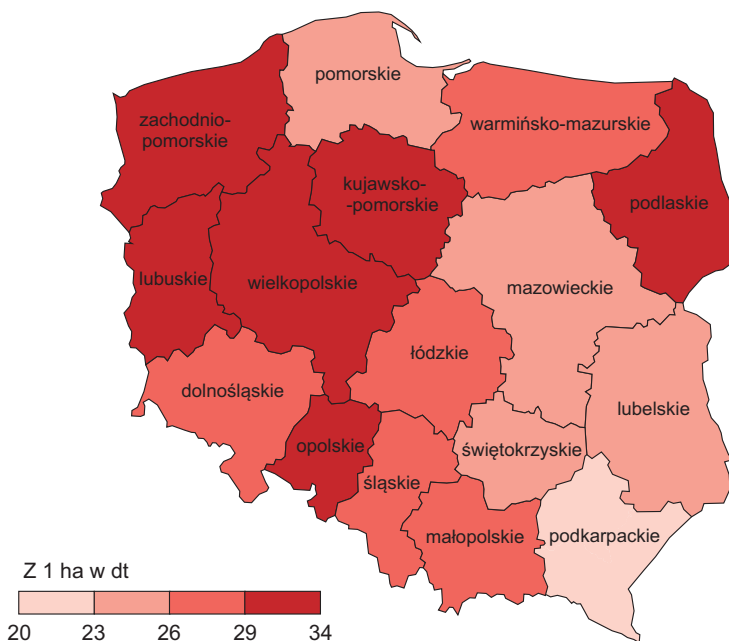
Mapa 2. Powierzchnia gruntów ornych w % powierzchni użytków rolnych według województw w 2013 r.

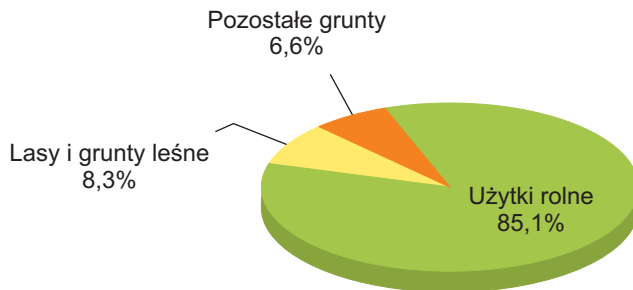
Mapa 3. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi według województw w 2013 r.

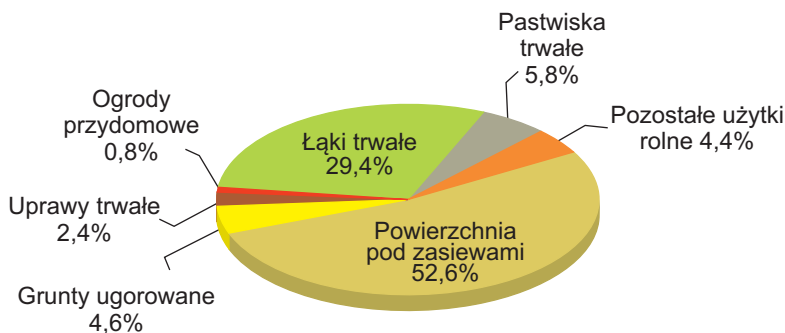
Mapa 4. Plony rzepaku i rzepiku według województw w 2013 r.

Wykres 1. Użytkowanie gruntów ogółem w gospodarstwach rolnych w 2013 r.

Wykres 2. Użytki rolne w gospodarstwach rolnych w 2013 r.

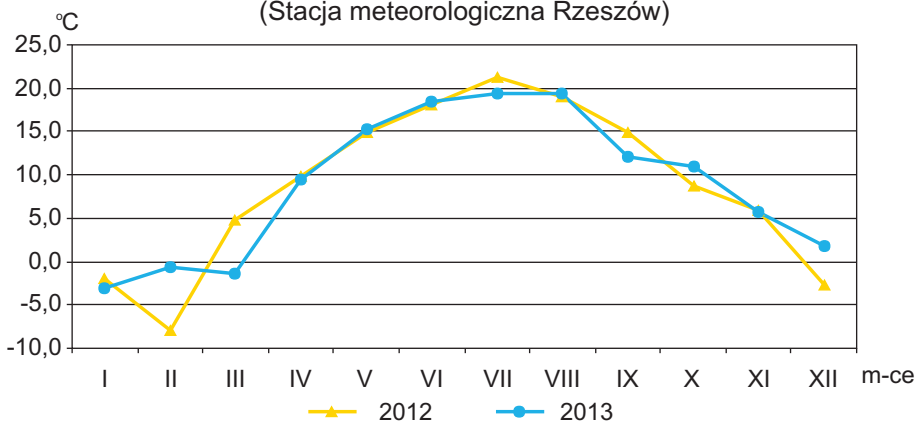

Wykres 3. Udział powierzchni poszczególnych grup upraw w ogólnej powierzchni zasiewów w 2013 r.

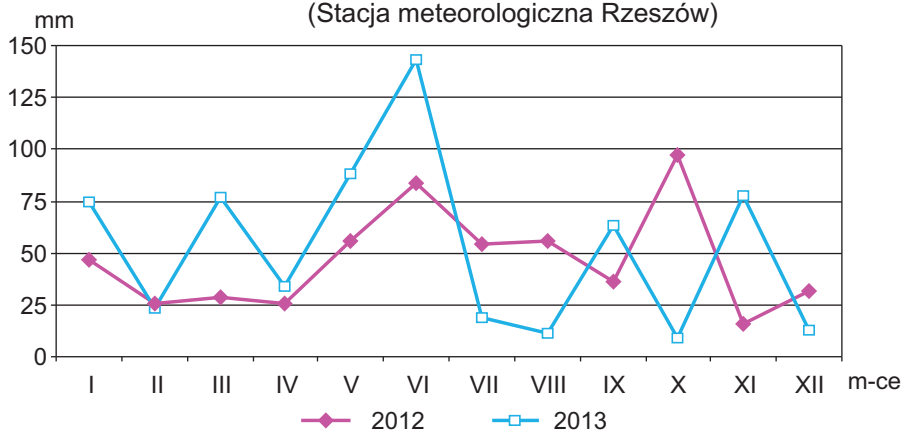

^a Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych.

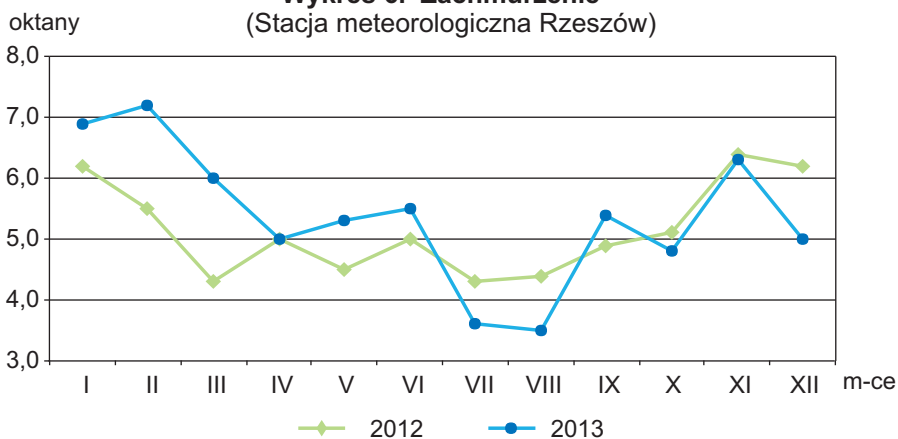
Wykres 4. Średnie miesięczne temperatury powietrza
(Stacja meteorologiczna Rzeszów)

Wykres 5. Średnie miesięczne sumy opadów
(Stacja meteorologiczna Rzeszów)

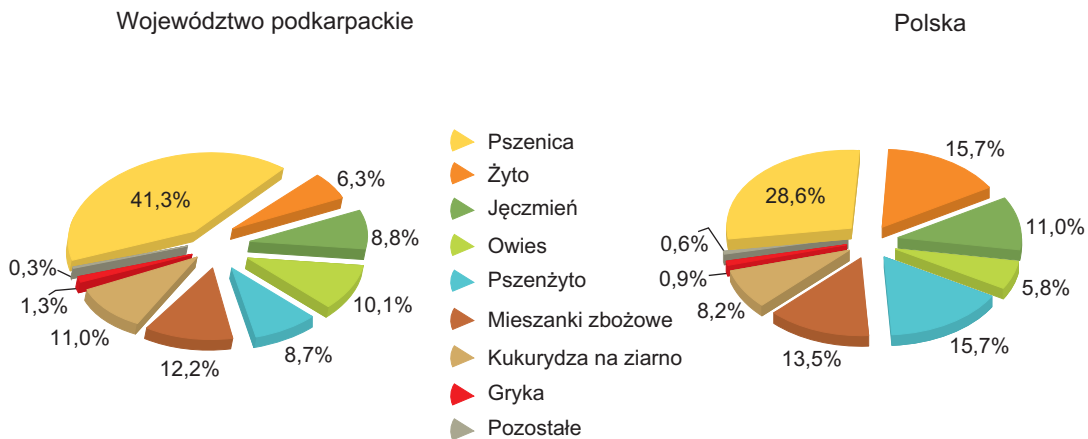

Wykres 6. Zachmurzenie^{ab}
(Stacja meteorologiczna Rzeszów)

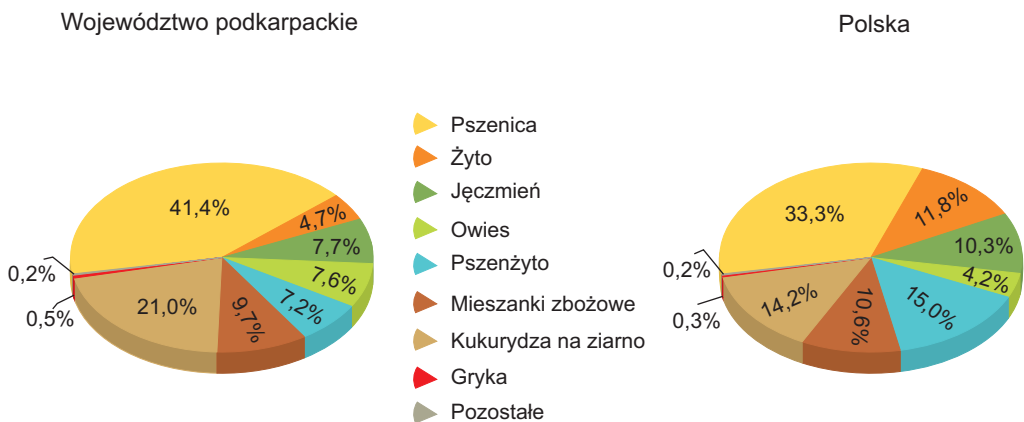

^aWartości średnie. ^bStopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

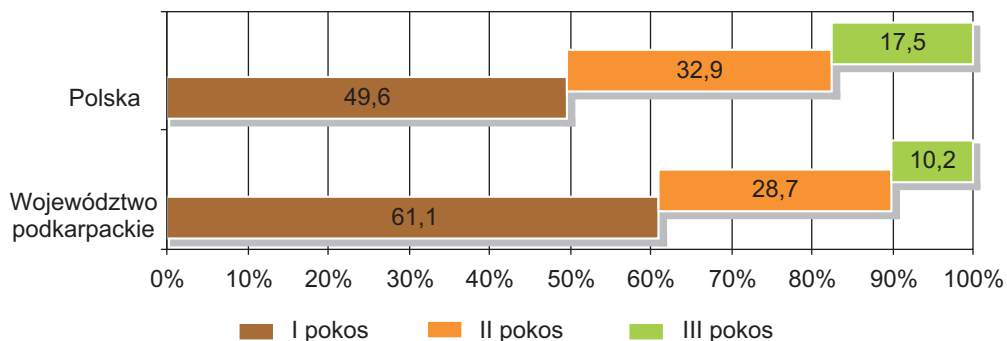
Wykres 7. Udział powierzchni poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zbóż w 2013 r.

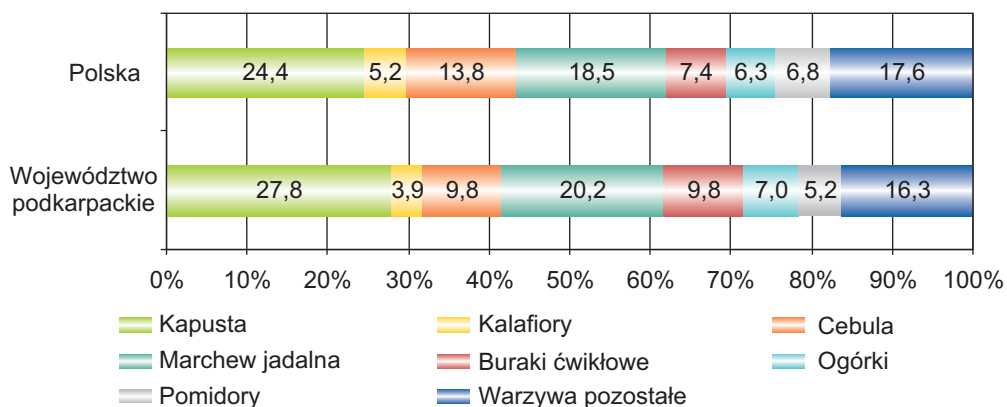
Wykres 8. Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem w 2013 r.

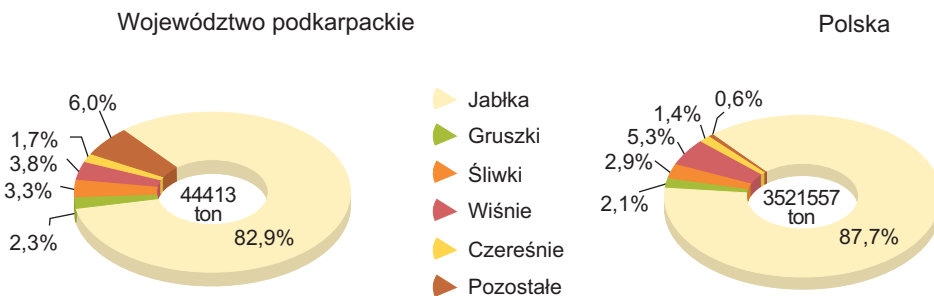
Wykres 9. Udział zbiorów z poszczególnych pokosów w ogólnej produkcji siana z łąk trwałych w 2013 r.

Wykres 10. Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2013 r.

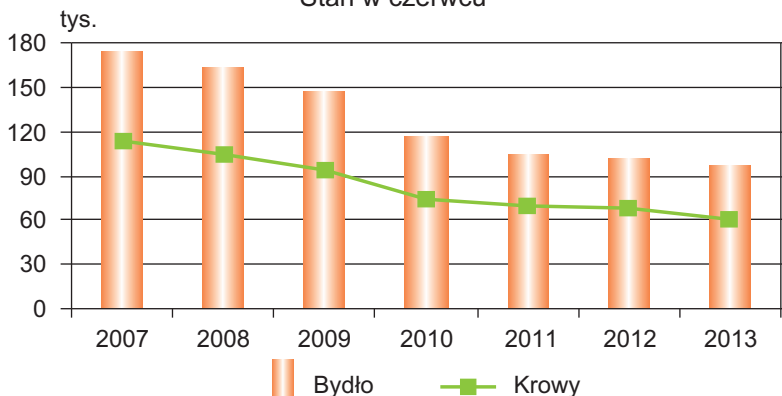

Wykres 11. Struktura zbiorów owoców z drzew owocowych w 2013 r.

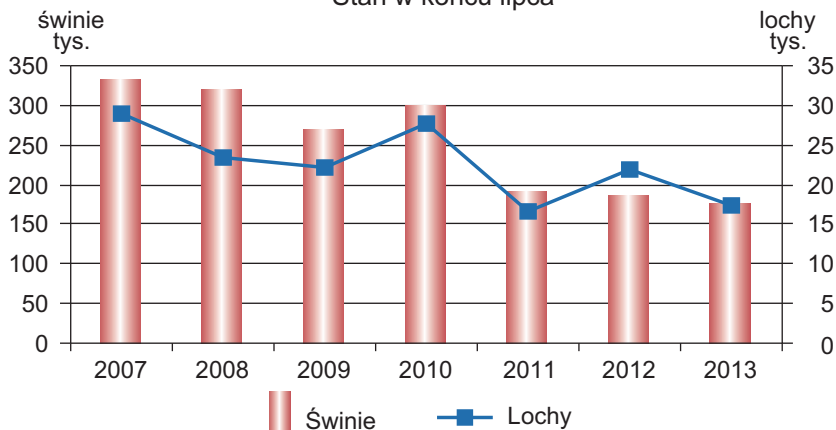
Wykres 12. Pogłowie bydła, w tym krów

Stan w czerwcu

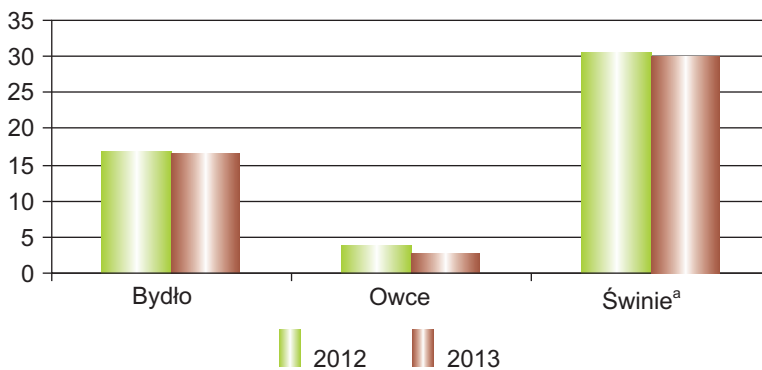

Wykres 13. Pogłowie świń, w tym loch

Stan w końcu lipca

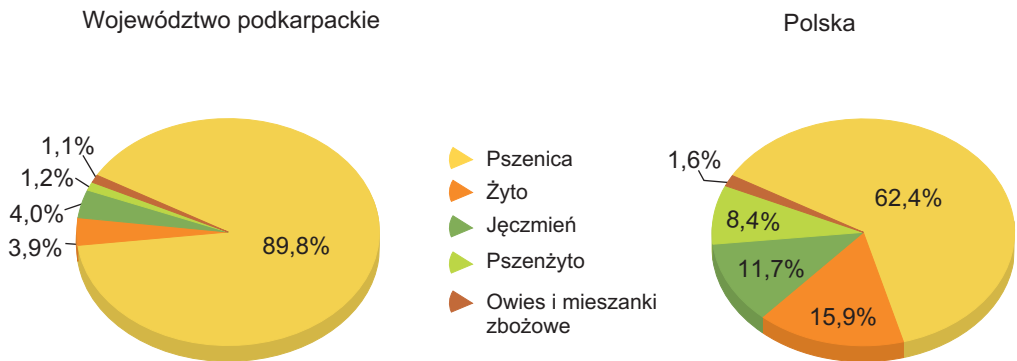

Wykres 14. Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych

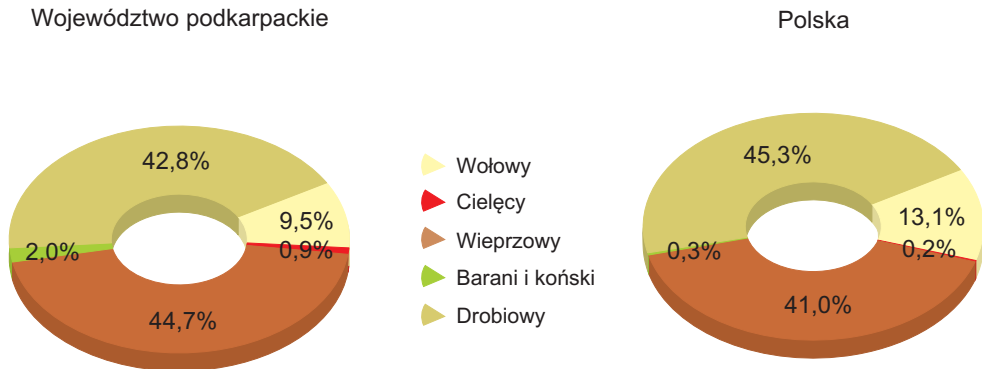

^a Stan w końcu lipca.

Wykres 15. Struktura skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2013 r.

Wykres 16. Struktura skupu żywca rzeźnego (w wadze żywej) w 2013 r.

DZIAŁ II

PRODUKCJA ROŚLINNA

2.1. Warunki produkcyjne

2.1.1. Warunki glebowe

Obszar województwa podkarpackiego charakteryzuje się bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu. Różnica między najwyższymi wzniesieniami, a miejscami najniżej położonymi wynosi 1000 m. Na nizinnych obszarach występują głównie gleby bielnicowe, wytworzone z piasków, glin, iłów i utworów pyłowych. W dolinach rzek Wisły, Sanu, Wisłoki i Wisłoka zalegają mady. W rejonie Jarosławia, Przemyśla i Przeworska występują czarnoziemy, należące do najlepszych gleb w województwie. Na obszarach wyżynnych i górskich przeważają gleby brunatne i bielnicowe, wytworzone ze skał fliszowych.

Województwo posiada ogólnie korzystne warunki przyrodnicze dla produkcji rolniczej. Uśredniony wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (uwzględniający jakość gleb, warunki klimatyczne i wodne oraz rzeźbę terenu) wynosi 70,4 pkt (Polska – 66,6 pkt). Jakość gleb pod względem przydatności do produkcji rolniczej określają klasy bonitacyjne od I do VI, przy czym klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI – najniższą. Na Podkarpaciu największą powierzchnię użytków rolnych zajmują gleby IV, III i V klasy bonitacyjnej, zajmują one łącznie ok. 87% użytków rolnych. Udział gleb bardzo słabych (VI klasa), nadających się pod zalesienia, wynosi 7%. Natomiast udział gleb najlepszych (klasa I) i bardzo dobrych (klasa II) jest niewielki – łącznie zajmują 5% powierzchni użytków rolnych.

Czynnikiem obniżającym jakość gleb jest znaczne ich zakwaszenie. Na podstawie danych, Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej, z przebadanej w latach 2009-2012 powierzchni wynoszącej 96,3 tys. ha wynika, że około 85% gleb w województwie podkarpackim ma odczyn kwaśny, w tym 64% o $\text{pH} \leq 5,5$. Udział gleb koniecznie wymagających wapnowania w przebadanej przez stację powierzchni wynosił w województwie 45%.

2.1.2. Warunki agrometeorologiczne

Siewy zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku ozimego przeprowadzano na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, chociaż miejscami warstwa orna była przesuszona. Wschody były dość szybkie i wyrównane. Sprzyjające warunki wegetacji jesienią 2012 r. przyczyniły do bardzo dobrego wyrośnięcia i rozkrzewienia się ozimin. Spadki temperatury powietrza do -4°C w listopadzie 2012 r. spowodowały zimowe zahamowanie wegetacji roślin. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu ozimin. Rośliny w końcowej fazie jesiennej wzrostu były dobrze wyrośnięte i rozkrzewione, a przed wejściem w okres zimowego spoczynku odpowiednio zahartowane.

Grudzień 2012 r. charakteryzował się zróżnicowanymi warunkami atmosferycznymi. Początek miesiąca był ciepły z opadami śniegu i deszczu, w drugiej dekadzie wystąpiły spadki temperatury poniżej -10°C . Przebieg pogody w styczniu i lutym 2013 r. nie stwarzał większego zagrożenia dla zimujących roślin. Notowane w trzeciej dekadzie stycznia spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu dochodzące miejscami poniżej -20°C dzięki zalegającej dość grubej pokrywie śnieżnej, nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na głębokości węzła krzewienia. W okresach przejściowych ociepleń, topniejący śnieg tworzył lokalnie na polach zastoiska wody. Podczas nocnych spadków temperatury zamarzająca woda pokrywała powierzchnię gleby skorupą lodową, co mogło miejscami spowodować straty w zasiewach upraw ozimych.

W marcu i w pierwszej dekadzie kwietnia nadal trwała zimowa przerwa w wegetacji i utrzymywała się pokrywa śnieżna. Ruszenie wegetacji roślin ozimych i trwałych użytków zielonych nastąpiło dopiero na początku drugiej dekady kwietnia i było opóźnione o ponad 2 tygodnie.

Słoneczna i wietrzna pogoda w drugiej dekadzie kwietnia powodowała szybkie przeschnięcie wierzchniej warstwy gleby i można było przystąpić do wiosennych prac polowych i siewów zbóż jarych. Wzrost temperatury powietrza i dobre warunki wilgotnościowe gleby w trzeciej dekadzie kwietnia korzystnie wpłynęły na wschody zbóż jarych i rozwój roślin.

Pierwsza i druga dekada maja były bardzo ciepłe i słoneczne co przyczyniło się do znacznego przyspieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin. Obserwowane w trzeciej

dekadzie maja ochłodzenie i opady deszczu o charakterze ciągłym, spowodowało przejściowe spowolnienie wzrostu roślin. Warunki agrometeorologiczne w czerwcu, były niesprzyjające dla wegetacji roślin. W pierwszej dekadzie czerwca wystąpiły opady deszczu o charakterze ciągłym, druga dekada była upalna i lokalnie wystąpiły gwałtowne burze z gradem. Trzecia dekada miesiąca była chłodna i deszczowa. Nadmierna ilość opadów sprzyjała rozwojowi chorób grzybowych zbóż i rzepaku. Stan zbóż jarych był znacznie gorszy niż przed rokiem ze względu na nadmierne uwilgotnienie gleby, rośliny były słabo wyrosnięte.

Pierwsza połowa lipca była upalna i słoneczna. W połowie miesiąca ochłodziło się i wystąpiły opady deszczu. Druga połowa lipca była również upalna i bez opadów. Wysokie temperatury powodowały przysuszenie ziarna zbóż. Stan ziemniaków był znacznie gorszy niż przed rokiem ze względu na silne porażenie zarazą ziemniaczaną.

Sierpień był upalny, zwłaszcza w pierwszej połowie miesiąca, gdzie temperatury przekraczały 30°C. Odnotowano tylko 4 dni z opadami deszczu. Niedobór wilgoci w glebie spowodował obniżenie plonów ziemniaków, buraków cukrowych i drugiego pokosu traw.

Pierwsza połowa września była ciepła, słoneczna i bez opadów deszczu. W drugiej połowie znacznie się ochłodziło i wystąpiły opady deszczu. Pogoda we wrześniu sprzyjała zbiorom ziemniaków, kukurydzy na ziarno oraz okopowych pastewnych. Siew pszenicy ozimej rozpoczęto po 20 września. Opady deszczu korzystnie wpłynęły na wschody rzepaku ozimego.

Październik 2013 r. był słoneczny, bardzo ciepły z niewielkimi opadami deszczu. Niedobór wilgoci w wierzchniej warstwie gleby utrudniał wegetację zbóż ozimych. Ocena stanu zbóż ozimych i rzepaku była nieco niższa niż przed rokiem.

Pierwsza i druga dekada listopada była ciepła, słoneczna z przelotnymi opadami deszczu. W trzeciej dekadzie wystąpiły intensywne opady deszczu i stopniowo się ochładzało. Do końca listopada nie odnotowano spadków temperatury poniżej -5°C. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu ozimin. Warunki agrometeorologiczne w listopadzie umożliwiły terminowe wykonanie jesiennych prac polowych oraz zakończenie zbioru buraków cukrowych.

Grudzień był wyjątkowo ciepły, z dodatnimi temperaturami w ciągu dnia oraz z niewielkimi opadami deszczu i deszczu ze śniegiem. Nie odnotowano znacznych spadków temperatur powietrza.

2.1.3. Nawożenie mineralne

Nawożenie mineralne to główne dożywianie roślin, zależne od warunków glebowych i klimatycznych oraz techniki uprawy, mające zapewnić osiągnięcie określonego poziomu plonów.

W czerwcu 2013 r. przeprowadzono reprezentacyjne badanie struktury gospodarstw rolnych, w którym zebrano informacje o ilości zastosowanych nawozów mineralnych (azotowych, fosforowych, potasowych, wieloskładnikowych), wapniowych, organicznych pochodzenia zwierzęcego, a także dane o liczbie gospodarstw stosujących nawozy.

Według uogólnionych wyników badania 83,2 tys. gospodarstw indywidualnych stosowało nawozy mineralne i wapniowe, co stanowiło 63,0% ogółu gospodarstw indywidualnych posiadających użytki rolne w dobrej kulturze. Najwięcej gospodarstw stosowało nawożenie azotowe – 93,0% i wieloskładnikowe – 28,5%. Nawozy fosforowe stosowało 5,7% gospodarstw, potasowe – 2,3%, nawozy wapniowe stosowało tylko 4,3% gospodarstw.

Zużycie nawozów mineralnych (NPK) w roku gospodarczym 2012/2013 (w przeliczeniu na czysty składnik) wyniosło 43,7 tys. t i w porównaniu z poprzednim rokiem gospodarczym było wyższe o 17,5%. Zużycie w poszczególnych grupach nawozów przedstawiało się następująco:

- azotowe (N) – 24,3 tys. t, tj. o 24,0% więcej niż przed rokiem,
- fosforowe (P_2O_5) – 8,1 tys. t, tj. o 6,2% mniej niż przed rokiem,
- potasowe (K_2O) – 11,4 tys. t, tj. o 25,9% więcej niż przed rokiem.

W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużycie nawozów mineralnych pod zbiory 2013 roku wyniosło 74,9 kg NPK i było wyższe (o 23,0%) od poziomu nawożenia pod zbiory 2012 roku. Przy średnim krajowym poziomie zużycia nawozów mineralnych w roku gospodarczym 2012/2013 wynoszącym 133,1 kg NPK na 1 ha użytków rolnych, zużycie tych nawozów w województwie podkarpackim było, po województwie małopolskim (68,2 kg NPK na 1 ha użytków rolnych), najniższe w kraju.

Stosunek N : P : K w dawce nawozowej w roku gospodarczym 2012/2013 kształtował się według proporcji 1,0 : 0,3 : 0,5. Oznacza to, że w globalnym zużyciu nawozów mineralnych (w przeliczeniu na czysty składnik) azot (N) stanowił 55,6%, fosfor (P_2O_5) – 18,4% i potas (K_2O) – 26,0%. Zalecane proporcje nawożenia azotem, fosforem, potasem w nawożeniu zrównoważonym – dla upraw polowych wynosi 1,00:0,50:0,98, a dla użytków zielonych – 1,00:0,46:0,68.

Stosowanie większej dawki nawozów azotowych w sposób widoczny wpływa na vegetację roślin, stąd są one chętniej stosowane przez rolników. Ma to jednak ujemne skutki, gdyż następują niekorzystne zmiany, polegające na szybkim wyczerpaniu składników wolnodziałających, tj. fosforu i potasu. Stosowanie nawozów naturalnych opóźnia ten proces, a jednocześnie uzupełnia braki nawożenia mineralnego.

Badanie reprezentacyjne wykazało, że 60,9 tys. gospodarstw (46,1% ogółu gospodarstw indywidualnych utrzymujących użytki rolne w dobrej kulturze) stosowało obornik, 20,8 tys. (15,7%) – gnojówkę, 2,7 tys. (2,0%) – gnojowicę.

Gospodarstwa indywidualne zużyły 966 tys. t obornika, 404 tys. m³ gnojówki i 82 tys. m³ gnojowicy.

Wapnowanie stanowi istotny element nawożenia, determinujący właściwe wykorzystanie nawożenia mineralnego oraz jest warunkiem podniesienia produktywności gleby.

Wyniki badania reprezentacyjnego wykazały, że tylko 3,6 tys. gospodarstw indywidualnych stosowało nawożenie wapniowe. Zużycie nawozów wapniowych w rolnictwie pod zbiory 2013 r. wyniosło 12,3 tys. t (w przeliczeniu na czysty składnik), a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych 21,0 kg, tj. prawie 3-krotnie więcej niż w roku poprzednim. W kraju poziom zużycia nawozów wapniowych wyniósł 43,4 kg CaO na 1 ha użytków rolnych, tj. o 28,0% więcej niż przed rokiem.

Tabl. 2. Zużycia nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w latach gospodarczych 2007/2008-2012/2013

Lata gospodarcze	Nawozy mineralne ^a					Nawozy wapniowe ^b (CaO)	
	ogółem NPK		azotowe (N)	fosforowe (P ₂ O ₅)	potasowe (K ₂ O)	w tys. t	na 1 ha użytków rolnych w kg
	w tys. t	na 1 ha użytków rolnych w kg					
2007/2008	51,1	66,1	34,0	16,1	16,0	11,4	14,8
2008/2009 ...	41,4	55,4	30,1	12,5	12,8	11,5	15,4
2009/2010 ^c ..	40,5	66,4*	35,6*	14,5*	16,3*	10,4	17,1*
2010/2011 ...	41,0	65,2*	34,1*	15,4*	15,7*	8,9	14,1*
2011/2012 ...	37,2	60,9*	32,1*	14,0*	14,8*	4,6	7,5*
2012/2013 ...	43,7	74,9	41,7	13,8	19,4	12,3	21,0

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

W roku gospodarczym 2012/2013 zużyto 4,1 tys. t, tj. ponad 3-krotnie więcej niż w poprzednim roku gospodarczym nawozów wapniowo-magnezowych (CaO+MgO). Poziom zużycia nawozów wapniowo-magnezowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych dla rolnictwa ogółem wyniósł 7,0 kg i był ponad 3-krotnie wyższy niż w poprzednim roku gospodarczym. Wzrost zużycia nawozów wapniowo-magnezowych jest dowodem na szersze wykorzystanie fachowej wiedzy producentów rolnych w zakresie znaczenia nawożenia nawozami wapniowymi wzbogaconymi w mikroelementy. Nawozy wapniowo-magnezowe stosuje się przede wszystkim w celu poprawienia zaopatrzenia roślin uprawnych w składniki drugoplanowe, głównie w wapń ale, również w magnez czy siarkę. Działanie tych składników wpływa stymulująco na plonotwórcze działanie azotu, zmniejsza podatność roślin na czynniki patogeniczne oraz poprawia właściwości fizykochemiczne gleby. Ponad 33% spośród zastosowanych nawozów wapniowych stanowią nawozy wapniowo-magnezowe.

Tabl. 3. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w roku gospodarczym 2012/2013

Wyszczególnienie	Nawozy mineralne ^a (NPK)	Nawozy wapniowe ^b (CaO)	Nawozy wapniowo-magnezowe (CaO+MgO)
Na 1 ha użytków rolnych w kg			
Ogółem	74,9	21,0	7,0
w tym gospodarstwa indywidualne	75,4	18,5	6,8
Rok gospodarczy 2011/2012 = 100			
Ogółem	123,0	280,0	333,3
w tym gospodarstwa indywidualne	121,2	313,6	377,8
Na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg			
Ogółem	78,3	22,0	7,3
w tym gospodarstwa indywidualne	78,5	19,3	7,1
Rok gospodarczy 2011/2012 = 100			
Ogółem	117,0	268,3	317,4
w tym gospodarstwa indywidualne	118,6	311,3	373,7

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

2.2. Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych

2.2.1. Zboża

Powierzchnia uprawy zbóż ogółem w 2013 r. wyniosła 225,7 tys. ha i w porównaniu z 2012 r. była niższa o 2,2 tys. ha, tj. o 1,0% (w kraju zmniejszyła się o 2,9%).

Tabl. 4. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2012=100
Ogółem				
Powierzchnia w ha	226872	227890	225710	99,0
Plony z 1 ha w dt	31,9	35,1	33,4	95,2
Zbiory w t	724253	799184	752800	94,2
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi				
Powierzchnia w ha	209298	203862	197253	96,8
Plony z 1 ha w dt	30,2	32,4	29,9	92,3
Zbiory w t	632781	660143	589899	89,4

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się (o 3,2%), również w kraju była mniejsza o 4,4%.

Tabl. 5. Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
			w hektarach	
				2012=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	209298	203862	197253	96,8
pszenica ozima	85569	89966	82431	91,6
pszenica jara	16961	17269	10806	62,6
żyto	14050	9138	14207	155,5
jęczmień ozimy	2872	4099	6512	158,9
jęczmień jary	17021	12333	13356	108,3
owies	23552	25147	22788	90,6
pszenżyto ozime	13861	15908	16804	105,6
pszenżyto jare	792	2310	2777	120,2
mieszanki zbożowe ozime	2178	4164	5900	141,7
mieszanki zbożowe jare	32443	23529	21672	92,1

W uprawie zbóż ogółem przeważały zboża ozime, na które przeznaczono 125,9 tys. ha, tj. 55,8% powierzchni uprawy wszystkich zbóż. W porównaniu z rokiem poprzednim powierzchnia zasiewów zbóż ozimych zwiększyła się o 2,6 tys. ha (o 2,1%).

Powierzchnia zasiewów zbóż jarych w 2013 r. wyniosła 99,9 tys. ha i stanowiła 44,2% zasiewów zbóż ogółem. W porównaniu z 2012 r. była niższa o 4,8 tys. ha (o 4,5%).

W strukturze zasiewów zbóż dominowała pszenica, która w 2013 r. zajmowała 41,3% ogólnej powierzchni zbóż. W porównaniu z 2012 r. jej udział zmniejszył się o 5,8 p. proc.

Plony zbóż ogółem w województwie podkarpackim w 2013 r. wyniosły 33,4 dt/ha i w odniesieniu do 2012 r. były niższe o 4,8%. W porównaniu z przeciętnymi plonami krajowymi były niższe o 12,1%.

Tabl. 6. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	z 1 ha w dt			2012=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	30,2	32,4	29,9	92,3
pszenica ozima	33,0	35,3	34,0	96,3
pszenica jara	32,2	34,6	28,9	83,5
żyto	24,4	25,8	24,8	96,1
jęczmień ozimy	31,0	31,7	31,4	99,1
jęczmień jary	30,0	31,9	28,1	88,1
owies	26,2	27,5	25,3	92,0
pszenżyto ozime	28,3	30,2	28,0	92,7
pszenżyto jare	25,7	28,5	25,3	88,8
mieszanki zbożowe ozime	30,1	30,8	27,8	90,3
mieszanki zbożowe jare	28,3	29,7	26,2	88,2

W porównaniu z 2012 r. odnotowano spadek plonowania wszystkich gatunków zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi.

Plony zbóż ozimych w 2013 r. wyniosły 31,8 dt/ha i były o 1,9 dt/ha (o 5,6%) niższe niż w 2012 r. Porównując plony poszczególnych gatunków zbóż ozimych z plonami uzyskanymi w roku poprzednim najwyższy spadek odnotowano w plonowaniu mieszanek ozimych o 9,7%, pszenżyta ozimego o 7,3% i żyta o 3,9%.

Gorzej niż rok wcześniej plonowała pszenica ozima (o 3,7%) i jęczmień ozimy (o 0,9%). Rośliny nie zostały uszkodzone w okresie zimy, ale bardzo późno ruszyła wegetacja, która rozpoczęła się dopiero w trzeciej dekadzie kwietnia i była opóźniona o około trzy tygodnie. Nadmierna ilość opadów i wysokie temperatury powietrza sprzyjały rozwojowi chorób grzybowych. Upalna pogoda w lipcu spowodowała przysuszenie ziarna zbóż ozimych, co zdecydowało o niższym ich plonowaniu.

Plony zbóż jarych wyniosły 35,4 dt/ha i były o 1,3 dt (o 3,5%) niższe od uzyskanych w roku poprzednim. Wszystkie gatunki zbóż jarych (z wyjątkiem prosa) plonowały niżej niż przed rokiem. Najwyższy spadek odnotowano w plonowaniu pozostałych zbóż – o 20,3%, pszenicy jarej – o 16,5%, jęczmienia jarego – o 11,9%. mieszanek zbożowych jarych – o 11,8%, pszenżyta jarego – o 11,2%. Gryka plonowała niżej o 9,0%, owies – o 8,0%, a kukurydza na ziarno – o 4,6%. Zwiększenie odnotowano jedynie w plonowaniu prosa o 3,6%. Przedłużająca się zima spowodowała znaczne opóźnienie siewów zbóż jarych, a występujące końcem maja i w czerwcu opady deszczu o charakterze ciągłym spowolniły rozwój roślin co miało wpływ na zmniejszenie plonowania zbóż jarych.

Zbiory zbóż ogółem w 2013 r. w województwie podkarpackim wyniosły 752,8 tys. t i w odniesieniu do 2012 r. były niższe o 46,4 tys. t, tj. o 5,8%. Zmniejszenie produkcji zbóż było wynikiem niższego plonowania wszystkich (oprócz prosa) gatunków zbóż.

Tabl. 7. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	w tonach			2012=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	632781	660143	589899	89,4
pszenica ozima	282564	317952	280557	88,2
pszenica jara	54690	59688	31235	52,3
żyto	34297	23612	35275	149,4
jęczmień ozimy	8890	12985	20427	157,3
jęczmień jary	51042	39396	37572	95,4
owies	61654	69215	57627	83,3
pszenżyto ozime	39261	48040	47016	97,9
pszenżyto jare	2032	6585	7030	106,8
mieszanki zbożowe ozime	6549	12808	16402	128,1
mieszanki zbożowe jare	91801	69863	56759	81,2

W 2013 r. zebrano 589,9 tys. t zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, tj. o 70,2 tys. t (o 10,6%) mniej niż w 2012 r.

Zbiory zbóż intensywnych (pszenicy, jęczmienia, pszenżyta) wyniosły 423,8 tys. t i były niższe o 60,8 tys. t, tj. o 12,5% od zbiorów roku poprzedniego. Udział zbiorów zbóż intensywnych w ogólnej produkcji zbóż wyniósł 56,3% i w porównaniu z 2012 r. zmniejszył się o 4,3 p. proc.

2.2.2. Rośliny oleiste

Powierzchnia uprawy roślin oleistych (rzepaku i rzepiku, innych oleistych: słonecznik na ziarno, soja, len oleisty, mak, gorczyca i inne) w 2013 r. wyniosła 23,8 tys. ha i w porównaniu z 2012 r. była większa o 4,4 tys. ha, tj. o 22,9%.

Tabl. 8. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory roślin oleistych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2012=100
	Ogółem			
Powierzchnia w ha	18175	19353	23791	122,9
Plony z 1 ha w dt	21,8	21,5	20,6	95,8
Zbiory w t	39538	41625	49041	117,8
	w tym rzepak i rzepik			
Powierzchnia w ha	16837	18823	23033	122,4
Plony z 1 ha w dt	22,4	21,6	20,8	96,3
Zbiory w t	37643	40740	47995	117,8

Zbiory roślin oleistych (po przeliczeniu do wilgotności normatywnej 13,0%) w 2013 r. wyniosły 49,0 tys. t i były wyższe o 7,4 tys. t (o 17,8%) od uzyskanych w roku poprzednim. Wyższa produkcja wynika ze zwiększenia powierzchni uprawy roślin oleistych.

W uprawie roślin oleistych dominował rzepak i rzepik, który zajmował 96,8% powierzchni uprawy tej grupy roślin. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2013 r. wyniosła 23,0 tys. ha, z tego 22,0 tys. ha zajmowała powierzchnia uprawy

rzepaku i rzepiku ozimego, a 1,0 tys. ha – jarego. Areal uprawy rzepaku i rzepiku w 2013 r., w porównaniu z 2012 r., zwiększył się o 4,2 tys. ha, tj. o 22,4%.

Plony rzepaku i rzepiku w 2013 r. wyniosły 20,8 dt/ha i były niższe o 0,8 dt/ha, tj. o 3,7% od uzyskanych w roku poprzednim. Plony rzepaku i rzepiku ozimego wyniosły 20,8 dt/ha i były niższe o 0,9 dt/ha (o 4,1%) od plonów uzyskanych w 2012 r. Plony rzepaku i rzepiku jarego wyniosły 21,4 dt/ha i w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 0,6 dt/ha (o 2,9%).

Kwitnienie rzepaku zarówno ozimego jak i jarego było obfite, lecz zmienna pogoda nie zawsze sprzyjała zapyleń i dobremu wiązaniu łuszczyn.

2.2.3. Ziemniaki

Powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych) w 2013 r. wyniosła 27,5 tys. ha i była nieznacznie większa (o 0,1%) niż przed rokiem. Prawie cały areal uprawy był skoncentrowany w gospodarstwach indywidualnych.

Tabl. 9. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2012=100
Powierzchnia w ha	34516	27457	27474	100,1
Plony z 1 ha w dt	198	219	189	86,3
Zbiory w t	682268	601356	521503	86,7

Średni plon ziemniaków z 1 ha wyniósł 189 dt i był niższy od uzyskanego w roku poprzednim o 13,7%. Plony ziemniaków uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były niższe o 10,0%. Intensywne opady deszczu w maju i czerwcu spowolniły wegetację ziemniaków i powodowały gnicie sadzeniaków. Brak opadów w drugiej połowie lipca i w sierpniu znacznie ograniczył wzrost bulw odmian średnio późnych. Występujące w trzeciej dekadzie sierpnia

opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia gleby, a słoneczna i ciepła pogoda miała korzystny wpływ na plonowanie ziemniaków odmian późnych.

Produkcja ziemniaków w województwie w 2013 r. wyniosła 521,3 tys. t i była o 13,3% niższa niż w 2012 r.

2.2.4. Buraki cukrowe

W województwie podkarpackim powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2013 r. wyniosła 3,8 tys. ha i była nieznacznie (o 0,7%) mniejsza niż rok wcześniej.

Tabl. 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2012=100
Powierzchnia w ha	3294	3801	3776	99,3
Plony z 1 ha w dt	487	575	563	97,9
Zbiory w t	160542	218504	212729	97,4

Omawiany rok był mniej korzystny pod względem warunków agrometeorologicznych dla wzrostu korzeni w okresie wegetacji buraków cukrowych. Plony osiągnęły poziom 563 dt/ha i były niższe o 12 dt/ha (o 2,1%) od plonów uzyskanych w 2012 r. Zbiory buraków cukrowych wyniosły 212,7 tys. t i były mniejsze w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,6%.

2.3. Produkcja roślin pastewnych

2.3.1. Ogólna powierzchnia paszowa

Powierzchnia paszowa (tj. areał trwałych użytków zielonych oraz polowych upraw pastewnych użytkowanych na paszę) w 2013 r. w plonie głównym wyniosła 223,3 tys. ha i była większa o 7,8 tys. ha (o 3,6%) niż przed rokiem. W 2013 r. na

1 sztukę dużą bydła i owiec łącznie przypadało 2,84 ha powierzchni paszowej, tj. o 0,26 ha więcej niż w 2012 r.

Tabl. 11. Powierzchnia paszowa w latach 2008-2013

Lata	Ogółem ^a			Trwałe użytki zielone		Polowe uprawy pastewne użytkowane na paszę	
	w ha	w % użytków rolnych	na 1 sztukę dużą ^b bydła i owiec łącznie w ha	w ha	w % użytków rolnych	w ha	w % powierzchni zasiewów
2008	264702	34,3	2,01	236422	30,6	28280	6,8
2009	247077	33,1	2,10	210440	28,2	36637	8,6
2010	227226	37,3*	2,39	213084	35,0*	14142	4,6
2011	238076	37,9*	2,80	203492	32,4*	34584	10,6
2012	215531	35,3*	2,58	202498	33,1*	13033	4,3
2013	223373	38,2	2,84	205653	35,2	17720	5,8
Różnica							
2013-2012	+7842	+2,9	+0,26	+3155	+2,1	+4687	+1,5

^a Powierzchnia paszowa ogółem obejmuje powierzchnię trwałych użytków zielonych oraz powierzchnię upraw pastewnych (w uprawie polowej). ^b Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla owiec – 0,08.

2.3.2. Produkcja pasz z upraw polowych

Rośliny pastewne uprawiane na gruntach ornych z przeznaczeniem na paszę (siano, zielonka zarówno na bieżące skarmianie jak i na kiszonkę oraz korzenie okopowych pastewnych) zajmowały powierzchnię 17,7 tys. ha, tj. o 4,7 tys. ha (o 36,0%) większej od powierzchni notowanej w 2012 r.

Produkcję pasz uzyskuje się również z powierzchni dodatkowej, tj. wsiewek i poplonów. W 2012 r. powierzchnia wsiewek i poplonów z przeznaczeniem na paszę wyniosła 5,3 tys. ha.

Tabl. 12. Plony roślin pastewnych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	z 1 ha w dt			2012=100
Łąki ^a	43,2	39,3	35,7	90,8
Pastwiska ^a	28,5	25,5	21,9	85,9
Strączkowe pastewne ^a	38,8	41,1	37,1	90,3
peluszka	37,2	41,4	33,6	81,2
wyka	35,4	36,2	31,0	85,6
bobik	43,8	43,4	42,4	97,7
łubin słodki.....	40,8	42,0	35,2	83,8
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	40,1	45,0	38,4	85,3
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy ^a	42,1	41,8	37,9	90,7
koniczyna	55,0	53,8	48,0	89,2
lucerna	46,5	47,2	55,3	117,2
esparceta	40,0	34,0	44,8	131,8
seradela i inne motylkowe	40,0	30,0	37,3	124,3
inne pastewne	33,8	31,7	32,0	100,9
trawy polowe	40,1	38,3	36,2	94,5
Kukurydza (zielonka)	376	414	422	101,9
Okopowe pastewne	400	408	400	98,0
Poplony i wsiewki	113	108	90	83,3

^a Plony zielonki w przeliczeniu na siano.

Powierzchnia okopowych pastewnych w 2013 r. wyniosła 1,1 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 1,3%. Plony okopowych pastewnych były niższe (o 2,0%) niż przed rokiem i wyniosły w 2013 r. 400 dt/ha.

Tabl. 13. Zbiory upraw pastewnych w latach 2012-2013

Wyszczególnienie	2012		2013		Różnica 2013-2012	
	ogółem	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie	ogółem	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie	ogółem	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie
		w dt				
Zbiory ^b	7926231	95,0	7414002	94,2	-512229	-0,8
z łąk	6761257	81,0	6142674	78,1	-618583	-2,9
z pastwisk	772939	9,3	742412	9,4	-30527	+0,1
strączkowych	2956	0,0	16112	0,2	+13156	+0,2
peluszeki	1242	0,0	5611	0,1	+4369	+0,1
wyki	543	0,0	1023	0,0	+480	0,0
bobiku	868	0,0	5724	0,1	+4856	+0,1
łubinu słodkiego	168	0,0	528	0,0	+360	0,0
mieszanek strącz- kowych i zbożo- wostrączkowych	135	0,0	3226	0,0	+3091	0,0
motylkowych drobno- nasiennych, innych pastewnych i traw ...	389079	4,7	512804	6,5	+123725	+1,8
koniczyny	128830	1,5	74774	1,0	-54056	-0,5
lucerny	13441	0,2	17490	0,2	+4049	0,0
esparcety	170	0,0	896	0,0	+726	0,0
seradeli i innych motylkowych	5763	0,1	21979	0,3	+16216	+0,2
innych pastewnych traw polowych	25353	0,3	20100	0,3	-5253	0,0
traw polowych	215523	2,6	377565	4,8	+162042	+2,2
Zbiory kukurydzy (zielonka)	1052926	12,6	1102661	14,0	+49735	+1,4
Zbiory okopowych pastewnych	455065	5,5	452351	5,7	-2714	+0,2

^a Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla owiec – 0,08. ^b Bez względu na sposób zbioru w przeliczeniu na siano.

Kukurydżę na zielonkę w 2013 r. uprawiano na powierzchni 2,6 tys. ha, tj. o 2,8% większej niż w roku poprzednim. Plony zielonej masy kukurydzy wyniosły 422 dt/ha i były o 1,9% wyższe niż przed rokiem.

2.3.3. Produkcja z trwałych użytków zielonych

Powierzchnia trwałych użytków zielonych, tj. łąk i pastwisk trwałych w 2013 r. wyniosła 205,7 tys. ha i była o 3,2 tys. ha (o 1,6%) większa niż w 2012 r.

Areał łąk trwałych w 2013 r. zajmował 171,9 tys. ha i zmniejszył się o 0,4 tys. ha (o 0,2%) w stosunku do roku poprzedniego. Szacuje się, że powierzchnia łąk trwałych niewykorzystanych gospodarczo (czyli nieeksploatowanych, a także skoszonych, lecz niezebranych) w I pokosie wyniosła 31,9 tys. ha, tj. 18,5% ogólnej powierzchni łąk trwałych, w II pokosie – 51,1 tys. ha, tj. 29,8%, a w III pokosie – 90,2 tys. ha, tj. 52,5%.

Średni plon trzech pokosów z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniósł 35,7 dt/ha i w porównaniu z 2012 r. był niższy o 3,6 dt/ha, tj. o 9,2%. W pierwszym pokosie z łąk trwałych uzyskano średni plon wynoszący 21,9 dt/ha, tj. o 0,5 dt/ha (o 2,3%) więcej niż w roku poprzednim, w drugim pokosie – 10,3 dt/ha, tj. o 3,7 dt/ha (o 26,4%) mniej niż przed rokiem. Plon trzeciego pokosu wyniósł 3,6 dt/ha i był niższy o 0,2 dt/ha (o 5,3%) niż w 2012 r.

Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów wyniosła 614,3 tys. t i była o 9,1% niższa od produkcji sprzed roku.

Tabl. 14. Powierzchnia, plony i zbiory z łąk trwałych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2012=100
Powierzchnia w ha	171008	172221	171852	99,8
Plony z 1 ha w dt ^a	43,2	39,3	35,7	90,8
Zbiory w t ^a	738717	676126	614267	90,9

^a W przeliczeniu na siano.

Powierzchnia pastwisk trwałych w 2013 r. wyniosła 33,8 tys. ha i była większa o 3,5 tys. ha (o 11,6%) niż w 2012 r.

Plony z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniosły 22,0 dt/ha i w porównaniu z rokiem poprzednim były niższe o 3,5 dt/ha, tj. o 13,7%.

Zbiory z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniosły 74,2 tys. t i były o 3,9% niższe od uzyskanych w 2012 r.

Tabl. 15. Powierzchnia, plony i zbiory z pastwisk trwałych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2012=100
Powierzchnia w ha.....	32484	30277	33801	111,6
Plony z 1 ha w dt ^a	28,5	25,5	22,0	86,3
Zbiory w t ^a	92653	77294	74241	96,1

^a W przeliczeniu na siano.

2.4. Produkcja ogrodnicza¹

2.4.1. Warzywa gruntowe

Zbiory warzyw gruntowych w 2013 r. wyniosły 106,4 tys. t i były niższe o 15,4 tys. t (o 12,6%) od produkcji w 2012 r.

Tabl. 16. Zbiory^a poszczególnych gatunków warzyw gruntowych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
			w dt	2012=100
Ogółem	1743048	1217144	1063592	87,4
Kapusta	707583	441661	295662	66,9
Kalafiorzy	50072	47380	40973	86,5
Cebula	123374	109139	104479	95,7
Marchew jadalna	275411	196977	214768	109,0
Buraki ćwikłowe	144385	122370	104644	85,5
Ogórki	95912	79972	74148	92,7
Pomidory	67783	61634	55679	90,3
Warzywa pozostałe ^b	278528	158012	173239	109,6

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych z uwzględnieniem areалу warzyw gruntowych w ogrodach przydomowych w 2013 r. wyniosła 4,6 tys. ha i zmniejszyła

¹ W powierzchni i zbiorach warzyw gruntowych, truskawek, drzew owocowych, krzewów owocowych i plantacji jagodowych uwzględnia się uprawy występujące w ogrodach przydomowych.

się o 14,4% w porównaniu z 2012 r. Zanotowano spadek powierzchni uprawy wszystkich podstawowych gatunków warzyw gruntowych, a największy dla kapusty, buraków ćwikłowych i pomidorów. Należy przy tym zaznaczyć, że w 2013 r. były brane pod uwagę tylko te uprawy warzyw, które znajdowały się w gospodarstwach rolnych, badaniem nie objęto natomiast tych upraw warzyw, które nie spełniały kryteriów nowej, obecnie stosowanej, definicji gospodarstwa rolnego.

Tabl. 17. Powierzchnia^a uprawy poszczególnych gatunków warzyw gruntowych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	w ha			2012=100
Ogółem	7905	5355	4584	85,6
Kapusta	1685	965	715	74,1
Kalafior	285	269	221	82,1
Cebula	663	584	523	89,5
Marchew jadalna	1172	804	785	97,6
Buraki ćwikłowe	681	537	402	74,9
Ogórki	670	533	438	82,1
Pomidory	446	376	298	79,3
Warzywa pozostałe ^b	2302	1288	1203	93,4

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

Plony podstawowych gatunków warzyw gruntowych (oprócz kapusty). były wyższe od uzyskanych w roku poprzednim Najwyższy wzrost odnotowano w plonowaniu warzyw pozostałych, pomidorów i buraków ćwikłowych. Niżej niż przed rokiem plonowała kapusta.

Tabl. 18. Plony poszczególnych gatunków warzyw gruntowych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	z 1 ha w dt			2012=100
Kapusta	420	458	414	90,4
Kalafior	176	176	186	105,7
Cebula	186	187	200	107,0
Marchew jadalna	235	245	274	111,8
Buraki ćwikłowe	212	228	260	114,0
Ogórki	143	150	169	112,7
Pomidory	152	164	187	114,0
Warzywa pozostałe ^a	121	123	144	117,1

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

Siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się znacznie później niż przed rokiem, ze względu na przedłużającą się zimę i zalegającą jeszcze na początku kwietnia pokrywą śnieżną. Pomimo opóźnienia siewów, początek wegetacji warzyw gruntowych przebiegał bez zakłóceń. W czerwcu nadmierne opady deszczu utrudniały dalszą wegetację oraz prowadzenie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych. Większe było porażenie roślin chorobami grzybowymi. Jednak dalsza wegetacja warzyw przebiegała w dość dobrych warunkach agrotechnicznych, co miało wpływ na wyższe niż przed rokiem ich plonowanie. Lokalnie wystąpiły uszkodzenia upraw spowodowane gradobiciem. Zbiory warzyw gruntowych, pomimo wyższego plonowania były niższe (o 12,6%) niż przed rokiem. Spadek produkcji spowodowany był zmniejszeniem powierzchni uprawy warzyw.

Późniejszy termin wysadzenia rozsady, zaskorupienie gleby w wyniku nadmiernych opadów i lokalne podtopienia plantacji miało wpływ na niższe plonowanie kapusty. Plony kapusty w 2013 r. wyniosły 414 dt/ha i były o 9,6% niższe niż przed rokiem. W wyniku dość znacznego (o 25,9%) zmniejszenia powierzchni uprawy, zbiory kapusty były o 33,1% mniejsze niż w 2012 r.

Areał uprawy kalafiorów był o 17,9% niższy niż w roku poprzednim, a uzyskane plony (186 dt/ha) były o 5,7% wyższe. Odmiany wczesne plonowały niżej niż przed rokiem. Warunki agrometeorologiczne sprzyjały natomiast dobremu plonowaniu odmian późnych co pozwoliło wyrównać straty.

Wyżej niż przed rokiem plonowała również cebula (o 7,0%) i jej plon wyniósł 200 dt/ha. Ciepła, słoneczna pogoda w okresie dojrzewania i zbiorów miała wpływ na dobrą jakość zebranych cebul.

W miarę korzystne warunki wegetacji, pomimo późniejszego wysiewu nasion, zdecydowały o wyższym plonowaniu warzyw korzeniowych. Plony buraków ćwikłowych wyniosły 260 dt/ha i były o 14,0% wyższe niż w 2012 r. Marchew jadalna plonowała na poziomie 274 dt/ha, tj. o 11,8% wyższym niż rok temu.

Produkcja ogórków gruntowych, uzyskana w 2013 r. z mniejszej (o 17,9%) powierzchni niż w roku poprzednim, była o 7,3% niższa. Plony ogórków wyniosły 169 dt/ha i były o 12,7% wyższe od uzyskanych w 2012 r. Takie czynniki jak: brak uszkodzeń przez przymrozki wiosenne, dobre uwilgotnienie gleby w okresie wegetacji zdecydowały o wyższym plonowaniu ogórków.

W 2013 r. uzyskano mniejszą (o 9,7%) niż przed rokiem produkcję pomidorów, co było wynikiem zmniejszenia (o 20,7%) powierzchni, chociaż uzyskano wyższe

(o 14,0%) plony. Czynnikiem, który zdecydowanie wpłynął na zwiększenie plonu była słoneczna, sucha pogoda w okresie dojrzewanania i zbiorów.

Łączna powierzchnia, z której dokonano zbioru pozostałych warzyw gruntowych w 2013 r. była o 6,6% niższa niż w roku poprzednim, natomiast uzyskano wyższe (o 17,1%) plony.

2.4.2. Sadownictwo

Produkcja owoców z drzew i krzewów owocowych oraz z plantacji jagodowych w 2013 r. (z wyłączeniem produkcji spoza gospodarstw) wyniosła 62,8 tys. t i była niższa o 19,9 tys. t, tj. o 24,1% od wysokiej produkcji uzyskanej w 2012 r. Zmniejszenie produkcji owoców jest wynikiem przedłużającej się zimy co spowodowało znaczne opóźnienie wegetacji drzew i krzewów owocowych. Długotrwałe opady deszczu powodowały nasilenie chorób grzybowych.

Owoce z drzew

Łączna produkcja owoców z drzew wyniosła 44,4 tys. t i była o 33,4% mniejsza od produkcji z roku 2012.

Tabl. 19. Zbiory^a poszczególnych gatunków owoców z drzew w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	w dt			2012=100
Ogółem	494198	666545	444132	66,6
Jabłka	397412	575708	367948	63,9
Gruszki	11239	10618	10058	94,7
Śliwki	15881	15930	14828	93,1
Wiśnie	30210	22337	16865	75,5
Czereśnie	13123	12152	7646	62,9
Brzoskwinie	1829	1303	2471	189,6
Morele	1111	801	1139	142,2
Orzechy włoskie	23393	27696	23177	83,7

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi.

W 2013 r. uzyskano niższą niż przed rokiem produkcję owoców z wszystkich gatunków drzew owocowych (oprócz brzoskwini i moreli). Największy spadek zbiorów w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano dla czereśni, jabłek i wiśni.

Tabl. 20. Powierzchnia^a poszczególnych gatunków drzew owocowych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	w ha			2012=100
Ogółem	11654	7846	7592	96,8
Jabłonie	6479	3854	4842	125,6
Grusze	521	358	274	76,4
Śliwy	842	586	451	77,0
Wiśnie	1011	799	663	83,0
Czereśnie	404	392	230	58,8
Brzoskwinie	181	154	134	86,9
Morele	182	141	107	75,8
Orzechy włoskie	2035	1564	892	57,1

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi.

Powierzchnia uprawy drzew owocowych w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 3,2%. Odnotowano ograniczenie uprawy dla wszystkich gatunków drzew owocowych z wyjątkiem jabłoni. Znacznie zmniejszyła się powierzchnia orzechów włoskich (o 42,9%), czereśni (o 41,2%) i moreli (o 24,2%).

Tabl. 21. Plony poszczególnych gatunków owoców z drzew w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	z 1 ha w dt			2012=100
Jabłka	61,3	149,4	76,0	50,9
Gruszki	21,6	29,7	36,8	123,9
Śliwki	18,9	27,2	32,9	121,0
Wiśnie	29,9	28,0	25,4	90,7
Czereśnie	32,4	31,0	33,2	107,1
Brzoskwinie	10,1	8,5	18,5	217,6
Morele	6,1	5,7	10,7	187,7
Orzechy włoskie	11,5	17,7	26,0	146,9

Drzewa owocowe nie zostały uszkodzone w okresie zimy i przedwiośnia. Przedłużająca się zima opóźniła wegetację o ponad 2 tygodnie. Obficie kwitły wiśnie, czereśnie i grusze, słabiej śliwy. Słabe było zawiązywanie owoców wiśni. Deszczowa pogoda w okresie dojrzewania czereśni i wiśni pogorszyła jakość zebranych owoców. Jabłonie kwitły początkowo w okresie ciepłej słonecznej pogody, później się ochłodziło i wystąpiły opady deszczu. Odmiany jabłoni o przemiennym owocowaniu nie kwitły wcale lub słabo. Kwitnienie jabłoni trwało krótko i słaby był oblot pszczół. Opady deszczu sprzyjały rozwojowi chorób grzybowych.

W 2013 r. plony jabłek były o 49,1% niższe od uzyskanych w roku poprzednim i wyniosły 76,0 dt/ha. Obniżenie plonowania było spowodowane głównie przemiennością owocowania, słabszym wiązaniem owoców po wysokim plonowaniu w roku ubiegłym. Deszczowa pogoda sprzyjała rozwojowi chorób grzybowych.

Wyżej niż rok wcześniej (o 23,9%) plonowały grusze i plony ich wyniosły 36,8 dt/ha. Na wyższe plonowanie miały wpływ bardzo dobre warunki pogodowe w okresie przyrostu masy owoców i dojrzewania.

Brak uszkodzeń przez przymrozki wiosenne oraz dobre warunki pogodowe w okresie kwitnienia i zawiązywania owoców przyczyniły się do wzrostu plonowania śliw. W 2013 r. ich plon wyniósł 32,9 dt/ha i był o 21,0% wyższy od uzyskanego w roku poprzednim.

Niżej (o 9,3%) niż przed rokiem plonowały wiśnie i ich plony wyniosły 25,4 dt/ha. Drzewa kwitły obficie, ale słabe było zawiązywanie owoców. Dojrzewanie owoców odbywało się w okresie deszczowej pogody i jakość ich była gorsza.

W porównaniu z rokiem poprzednim plony czereśni były o 7,1% wyższe i w 2013 r. wyniosły 33,2 dt/ha. Czereśnie zwłaszcza odmian późniejszych, były często gorszej jakości z powodu spękania i gnicia.

Plony owoców z drzew pozostałych wyniosły 23,6 dt/ha i były o 47,5% wyższe od uzyskanych w roku poprzednim. Drzewa brzoskwiń i moreli nie zostały uszkodzone w okresie zimy co miało wpływ na wyższe ich plonowanie (ponad dwukrotnie w przypadku brzoskwiń i o 87,7% w przypadku moreli) niż przed rokiem. Plonowanie orzechów włoskich było zróżnicowane w zależności od stopnia uszkodzeń drzew w czasie gwałtownych burz przez grad. Ogólnie plon był o 46,9% wyższy od uzyskanego przed rokiem.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2013 r. wyniosły 18,4 tys. t i zwiększyły się o 2,3 tys. t (o 14,3%) w stosunku do zbiorów uzyskanych w roku poprzednim.

Tabl. 22. Zbiory^a poszczególnych gatunków owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	w dt			2012=100
Ogółem	158353	160753	183785	114,3
Truskawki i poziomki	30560	34492	36242	105,1
Maliny ^b	25342	24638	42035	170,6
Porzeczki	71621	76619	62534	81,6
Agrest	9602	8883	9657	108,7
Pozostałe ^c	21228	16121	33317	206,7

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano wzrost produkcji większości gatunków owoców z tej grupy, z wyjątkiem porzeczki, której zbiory były niższe o 18,4%.

Tabl. 23. Powierzchnia^a poszczególnych gatunków krzewów owocowych i plantacji jagodowych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	w ha			2012=100
Ogółem	4920	4371	4557	104,3
Truskawki i poziomki	1334	1272	1420	111,6
Maliny ^b	1139	968	1013	104,7
Porzeczki	1773	1588	1332	83,9
Agrest	290	196	137	69,9
Pozostałe ^c	384	347	655	189,0

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

W 2013 r. zwiększyła się powierzchnia (o 4,3%) uprawy wszystkich gatunków krzewów owocowych i plantacji jagodowych z wyjątkiem agrestu i porzeczek, gdzie odnotowano zmniejszenie odpowiednio: o 16,1% i o 30,1%.

Tabl. 24. Plony poszczególnych gatunków owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	
	z 1 ha w dt			2012=100
Truskawki i poziomki	22,9	27,1	25,5	94,1
Maliny ^a	22,3	25,5	41,5	162,7
Porzeczki	40,4	48,2	46,9	97,3
Agrest	33,1	45,3	70,5	155,6
Pozostałe ^b	55,3	46,5	50,9	109,5

^a Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^b Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Krzewy owocowe i plantacje jagodowe dość dobrze przetrzymały. Plantacje truskawek kwitły obficie, lecz nadmierne opady w maju i czerwcu sprzyjały rozwojowi chorób grzybowych. Dalsze warunki wegetacji krzewów owocowych i plantacji jagodowych były na ogół sprzyjające dla większości gatunków.

W 2013 r. plony truskawek były o 5,9% niższe niż przed rokiem i wyniosły 25,5 dt/ha. Rośliny nie zostały uszkodzone w okresie zimy, ale po zimie były osłabione, a ich wegetacja znacznie opóźniona. Jednak truskawki kwitły obficie i dobrze zawiązały owoce. Plony truskawek zapowiadały się wysokie lecz nadmierne opady występujące podczas owocowania utrudniały ich zbiór, skróciły okres owocowania i spowodowały straty w zbiorach.

Plony malin wyniosły 41,5 dt/ha i w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 62,7%. Bardzo dobrze plonowały odmiany jesienne. Słoneczna pogoda w końcu sierpnia i we wrześniu spowodowała, że owoce były dorodne i bardzo dobrej jakości.

Plonowanie porzeczek w 2013 r. było na poziomie 46,9 dt/ha, tj. o 2,7% niższym niż przed rokiem. Bardzo dobrze owocowała porzeczka kolorowa (o 45,2% wyżej niż przed rokiem), natomiast plonowanie porzeczki czarnej było o 23,3% niższe.

W 2013 r. plony agrestu były wyższe o 55,6% od plonu ubiegłorocznego i wyniosły 70,5 dt/ha. Dobre warunki pogodowe w okresie kwitnienia i zawiązywania owoców miały wpływ na wzrost plonowania agrestu. Znacznie mniejsze było porażenie mączniakiem amerykańskim. Owoce były dobrej jakości.

Plony pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (aronii, borówki wysokiej, leszczyny i innych) wyniosły 50,9 dt/ha i były wyższe o 9,5% od plonów uzyskanych w 2012 r. Na zwiększenie plonu winorośli (o 22,8%), borówki wysokiej (o 16,0%) i aronii (o 13,5%) miał wpływ brak uszkodzeń roślin w okresie zimy i dobre uwilgotnienie gleby w czasie przyrostu masy owoców. Niżej (o 42,3%) niż rok temu plonowała leszczyna, a jej plon w 2013 r. wyniósł 4,5 dt/ha.

2.5. Udział województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów

Średnie plony z 1 ha w województwie podkarpackim w 2013 r., w porównaniu z uzyskanymi przeciętnymi plonami w kraju, były niższe w przypadku łąk trwałych – o 29,7%, rzepaku i rzepiku – o 28,5%, zbóż ogółem – o 12,1%, ziemniaków – o 10,0% i buraków cukrowych – o 2,9%.

W porównaniu z województwami o plonach najwyższych i najniższych, różnice (w dt z 1 ha) przedstawiają się następująco:

różnica do plonów najwyższych

zboża ogółem	–	minus 18,5 dt z 1 ha (opolskie),
rzepak i rzepik	–	minus 12,9 dt z 1 ha (opolskie),
ziemniaki	–	minus 66 dt z 1 ha (opolskie),
buraki cukrowe	–	minus 89 dt z 1 ha (lubuskie),

różnica do plonów najniższych

zboża ogółem	–	plus 4,3 dt z 1 ha (świętokrzyskie),
ziemniaki	–	plus 21 dt z 1 ha (świętokrzyskie),
buraki cukrowe	–	plus 83 dt z 1 ha (małopolskie).

Zbiory zbóż ogółem w województwie podkarpackim w 2013 r. stanowiły 2,6% zbiorów zbóż ogółem w Polsce, co daje 14. miejsce w kraju, a zbiory rzepaku i rzepiku – 1,8% zbiorów krajowych (13. miejsce w kraju). Produkcja ziemniaków stanowiła 7,2% produkcji krajowej, co uplasowało województwo na 5. miejscu w kraju, a zbiory buraków cukrowych – 1,9% zbiorów krajowych (11. miejsce w kraju).

Tabl. 25. Udział i miejsce województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów

Wyszczególnienie	Polska		Województwo podkarpackie			
	2013		2012	2013	2012	2013
	w liczbach bezwzględnych		Polska=100		lokata	
Powierzchnia w tys. ha:						
Zboża	7479,5	225,7	3,0	3,0	14	13
w tym:						
pszenica	2137,9	93,2	5,2	4,4	10	11
żyto	1172,7	14,2	0,9	1,2	15	15
jęczmień	820,0	19,9	1,4	2,4	16	14
owies	433,8	22,8	4,9	5,3	8	8
pszenżyto	1176,7	19,6	1,8	1,7	14	15
Rzepak i rzepik	920,7	23,0	2,6	2,5	12	11
Ziemiaki ^a	346,1	27,5	7,4	7,9	6	5
Buraki cukrowe	193,7	3,8	1,8	1,9	10	11
Warzywa gruntowe ^a	142,1	4,6	3,1	3,2	10	10
Plony z 1 ha w dt:						
Zboża	38,0	33,4	94,9	87,9	11	11
w tym:						
pszenica	44,4	33,4	85,0	75,2	12/13	14
żyto	28,6	24,8	93,1	86,7	11	11
jęczmień	35,8	29,2	88,6	81,6	12	16
owies	27,4	25,3	96,2	92,3	13	13
pszenżyto	36,3	27,6	88,8	76,0	14	16
Rzepak i rzepik	29,1	20,8	83,4	71,5	15	16
Ziemiaki ^a	210	189	90,5	90,0	11/12	13
Buraki cukrowe	580	563	98,8	97,1	11	8
Zbiory w tys. ton:						
Zboża	28455,1	752,8	2,8	2,6	13	14
w tym:						
pszenica	9485,2	311,8	4,4	3,3	10	11
żyto	3359,3	35,3	0,8	1,1	15	15
jęczmień	2933,6	58,0	1,3	2,0	16	15
owies	1190,0	57,6	4,7	4,8	10	9
pszenżyto	4273,0	54,0	1,6	1,3	15	15
Rzepak i rzepik	2677,7	48,0	2,2	1,8	12	13
Ziemiaki ^a	7290,4	521,5	6,7	7,2	7	5
Buraki cukrowe	11234,2	212,7	1,8	1,9	10	11
Warzywa gruntowe ^a	4003,9	106,4	2,7	2,7	10	9

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.

2.6. Przebieg siewu oraz ocena ozimin w jesieni 2013 r.

Pierwsza połowa września była ciepła, słoneczna i bez opadów deszczu. W drugiej połowie znacznie się ochłodziło i wystąpiły opady deszczu. Październik był słoneczny bardzo ciepły z niewielkimi opadami deszczu. Okresowy niedobór wilgoci w wierzchniej warstwie gleby niekorzystnie wpłynął na wegetację zbóż ozimych.

Pierwsza i druga dekada listopada była ciepła, słoneczna z przelotnymi opadami deszczu. Opady deszczu w listopadzie znacznie poprawiły warunki wegetacji ozimin. W trzeciej dekadzie wystąpiły intensywne opady deszczu i stopniowo się ochładzało. Do końca listopada nie odnotowano spadków temperatury poniżej -5°C . Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu ozimin. Rośliny w końcowej fazie rozwoju były dostatecznie wyrosnięte i rozkrzewione.

Z oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że łączny areal zbóż ozimych wysianych w jesieni 2013 r. wyniósł 113,4 tys. ha, tj. na powierzchni o 9,9% mniejszej od powierzchni zasianej w roku poprzednim.

W optymalnym terminie agrotechnicznym zasiano ok. 92% powierzchni rzepaku i rzepiku ozimego, ok. 90% żyta, ok. 85% jęczmienia ozimego, ok. 80% pszenicy ozimej, pszenżyta ozimego i mieszanek zbożowych ozimych.

Stan ozimin przed wejściem w okres zimowego spoczynku oceniono w pięciopunktowej skali ocen następująco:

- pszenica – 3,6 pkt,
- żyto – 3,5 pkt,
- jęczmień – 3,7 pkt,
- pszenżyto – 3,6 pkt,
- mieszanki zbożowe – 3,4 pkt,
- rzepak i rzepik – 4,2 pkt.

Uprawa pól pod zasiew zbóż ozimych na przeważającym obszarze województwa odbywała się w dość dobrych warunkach uwilgotnienia gleb. Stan ozimin przed ich wejściem w okres zimowego spoczynku był nieco lepszy niż w roku poprzednim. Stan rzepaku ozimego oceniono wyżej o 0,3 pkt, żyta, jęczmienia o 0,2 pkt. Wyżej o 0,1 pkt oceniono stan pszenicy i pszenżyta, a stan mieszanek zbożowych oceniono na poziomie ubiegłorocznym.

DZIAŁ III

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

3.1. Bydło

W czerwcu 2013 r. pogłowie bydła ogółem w województwie liczyło 96,7 tys. szt., co stanowiło 1,7% pogłowia bydła w kraju. W porównaniu z 2012 r. liczebność stada zmniejszyła się o 5,3 tys. szt., tj. o 5,2%. W gospodarstwach indywidualnych było 93,0 tys. szt. bydła, co stanowiło 96,2% pogłowia bydła w województwie podkarpackim.

Udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w strukturze stada bydła ogółem wyniósł:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku – 19,7% (w 2012 r. – 20,2%),
- młode bydło hodowlane i rzeźne
 - w wieku 1–2 lat – 14,1% (w 2012 r. – 11,0%),
- krowy – 62,0% (w 2012 r. – 66,8%),
- pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne
 - w wieku 2 lat i więcej – 4,2% (w 2012 r. – 2,0%).

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła rejestrowaną w czerwcu 2012 r. wzrósł udział młodego bydła hodowlanego i rzeźnego w wieku 1-2 lat (o 3,1 p. proc.), i pozostałego bydła dorosłego hodowlanego i rzeźnego w wieku 2 lat i więcej (o 2,2 p. proc.) natomiast zmalał udział krow (o 4,8 p. proc.) i cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 0,5 p. proc.).

W grupie cieląt w wieku poniżej 1 roku – zwierzęta przeznaczone na ubój stanowiły 28,0%, a do dalszego chowu – 72,0%, w tym jałówki na chów – 46,6%. W grupie bydła w wieku 1-2 lat oraz w grupie pozostałego bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (bez krow) – zwierzęta przeznaczone na rzeź stanowiły odpowiednio 38,1% i 40,9%.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2013 r. wyniosła 16,6 szt. (wobec 40,1 szt. w kraju) i w porównaniu z 2012 r. zmniejszyła się o 0,6% (w kraju zwiększyła się o 3,9%).

Pogłowie krów w czerwcu 2013 r. wyniosło 59,9 tys. szt. i w skali roku zmniejszyło się o 8,2 tys. szt., tj. o 12,0%. W gospodarstwach indywidualnych było 58,3 tys. krów, co stanowiło 97,2% pogłowia krów w województwie.

Obsada krów na 100 ha użytków rolnych wyniosła 10,3 szt. wobec 17,3 szt. w kraju.

3.2. Świnie

W końcu lipca 2013 r. pogłowie świń ukształtowało się na poziomie 175,1 tys. szt., co stanowiło 1,6% pogłowia świń w kraju. W porównaniu z 2012 r. stado świń zmniejszyło się o 6,0% (w Polsce odnotowano spadek o 3,6%), a w porównaniu ze stanem z końca marca 2013 r. było wyższe o 4,8 tys. szt. (o 2,8%).

W gospodarstwach indywidualnych stan pogłowia świń wyniósł 169,4 tys. szt. tj. o 11,1 tys. szt. (o 6,2%) mniej niż przed rokiem, a o 4,8 tys. szt. (o 2,9%) więcej niż w marcu 2013 r. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 96,8% pogłowia świń województwa.

Pogłowie loch na chów wyniosło 17,3 tys. szt. i w ciągu roku zmniejszyło się o 4,6 tys. szt. (o 21,0%). W porównaniu ze stanem w końcu marca 2013 r. stado loch zmniejszyło się o 1,3 tys. szt. (o 6,9%).

W końcu lipca 2013 r. udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w strukturze świń wyniósł:

- prosięta o wadze do 20 kg	– 28,8% (w 2012 r. – 33,4%),
- warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	– 26,6% (w 2012 r. – 23,7%),
- świnie o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na ubój	– 34,4% (w 2012 r. – 30,7%),
- świnie o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na chów	– 10,2% (w 2012 r. – 12,1%),
- w tym lochy na chów	– 9,9% (w 2012 r. – 11,8%).

W porównaniu z 2012 r. zmniejszył się udział prosiąt o wadze do 20 kg (o 4,6 p. proc.) i świń o wadze 50 kg i więcej przeznaczonych na chów w tym loch na chów (o 1,9 p. proc.), natomiast wzrósł udział świń o wadze 50 kg i więcej przeznaczonych na ubój (o 3,7 p. proc.) i warchlaków (o 2,9 p. proc.).

W końcu lipca 2013 r. obsada świń na 100 ha użytków rolnych wyniosła 30,0 szt., (w 2012 r. – 30,5 szt.) wobec 76,4 szt. w kraju (w 2012 r. – 77,4 szt.). Obsada świń na 100 ha gruntów ornych wyniosła 52,3 szt., a w kraju – 103,7 szt.

3.3. Owce

Pogłowie owiec w czerwcu 2013 r. wyniosło 16,3 tys. szt. i w porównaniu z 2012 r. zmniejszyło się o 6,9 tys. szt. (o 29,7%). Pogłowie owiec skoncentrowane było w gospodarstwach indywidualnych, które utrzymywały 94,2% wojewódzkiego pogłowia owiec. Udział maciorek jednorocznych i starszych w ogólnej liczbie owiec wyniósł 48,1% osiągając poziom 7,8 tys. szt. W porównaniu z 2012 r. liczebność stada maciorek jednorocznych i starszych zmniejszyła się o 4,6 tys. szt. (o 36,8%).

Udział województwa podkarpackiego w pogłowie owiec w kraju wyniósł 6,5%.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2,8 szt. (w 2012 r. – 3,8 szt.), natomiast w kraju 1,7 szt. (w 2012 r. – 1,8 szt.).

3.4. Konie

Pogłowie koni w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2013 r. wyniosło 11,2 tys. szt. i zmniejszyło się o 1,2 tys. szt. (o 9,4%) w porównaniu z 2012 r.

W strukturze pogłowia koni ogółem sztuki 3-letnie i starsze stanowiły 76,4% (w 2012 r. – 88,3%).

W czerwcu 2013 r. obsada koni na 100 ha użytków rolnych wyniosła 1,9 szt. (w kraju – 1,4 szt.), wobec 2,0 szt. w 2012 r. (w kraju – 1,5 szt.).

Udział województwa podkarpackiego w pogłowie koni w kraju wyniósł 5,4%.

3.5. Kozy

W czerwcu 2013 r. pogłowie kóz wyniosło 15,7 tys. szt. i było wyższe o 6,2 tys. szt. (o 64,8%) niż przed rokiem. W pogłowie kóz ogółem samiec jednorocznych i starszych było 13,4 tys. szt., tj. 85,4%.

Udział województwa podkarpackiego w pogłowie kóz w kraju stanowił 19,2%.

Obsada kóz na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2,7 szt. (w 2012 r. – 1,6 szt.), wobec 0,6 szt. w kraju (w 2012 r. – 0,6 szt.).

3.6. Drób

Pogłowie drobiu ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w czerwcu 2012 r. liczyło 5,1 mln szt., a jego udział stanowił 3,6% pogłowia w Polsce. W porównaniu z 2012 r. zwiększyło się o 25,5% (w kraju wzrosło o 7,7%).

Struktura gatunkowa pogłowia drobiu ogółem przedstawiała się następująco:

- drób kurzy stanowił 92,9%, w tym nioski – 30,1% (w 2012 r. odsetek ten wyniósł odpowiednio: 89,8% i 46,0%),
- gęsi – 0,7% (0,4% w 2012 r.),
- indyki – 0,9% (2,3% w 2012 r.),
- kaczki i drób pozostały – 5,5% (7,6% w 2012 r.).

Średnio w województwie obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych wyniosła 809,0 szt. (w 2012 r. – 595,1 szt.), a na 100 ha gruntów ornych – 1412,6 szt., natomiast w kraju odpowiednio: 845,4 szt. i 1147,9 szt.

DZIAŁ IV

SKUP I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH

4.1 Produkty roślinne

Wartość produktów roślinnych skupionych w 2013 r. przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów mających siedzibę na terenie województwa podkarpackiego wyniosła 370,7 mln zł (635 zł na 1 ha użytków rolnych, wobec 1391 zł w kraju) i w porównaniu z 2012 r. zmniejszyła się o 2,4%. Gospodarstwa indywidualne uzyskały 344,3 mln zł za sprzedane produkty roślinne (617 zł na 1 ha użytków rolnych, w kraju – 1256 zł).

Skup zbóż w 2013 r. wyniósł 212,3 tys. ton i był wyższy o 2,2% od uzyskanego w 2012 r. Udział gospodarstw indywidualnych w skupie zbóż stanowił 87,2%. Skup zbóż na 1 ha użytków rolnych wyniósł 363 kg, wobec 728 kg w kraju. Udział skupu zbóż z terenu województwa podkarpackiego w skupie zbóż w kraju wyniósł 2,0%.

Ceny skupu zbóż konsumpcyjnych i paszowych (z wyjątkiem owsa i mieszanek zbożowych) były niższe niż w 2012 r. Rolnicy za 1 dt pszenicy zł w skupie otrzymali średnio – 75,75 zł, żyta – 54,19 zł, i były to ceny niższe w porównaniu z 2012 r. odpowiednio o 10,1% i 20,8%. Niższa niż przed rokiem (o 13,5%) była cena skupu jęczmienia, która w 2013 r. ukształtowała się na poziomie 64,13 zł za 1 dt. Za pszenżyto płacono w skupie średnio 66,12 zł, tj. o 5,3% mniej niż w 2012 r. Cena skupu 1 dt owsa i mieszanek zbożowych wyniosła średnio – 54,27 zł, i była wyższa o 1,8% od uzyskanej w roku poprzednim.

W 2013 r. skupiono 28,7 tys. ton ziemniaków, tj. o 3,8% mniej niż w roku poprzednim. Skup ziemniaków pochodził od gospodarstw indywidualnych. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych skup ziemniaków wyniósł 49 kg, podczas

gdy w kraju – 94 kg. Udział skupu ziemniaków z województwa podkarpackiego w skupie krajowym wyniósł 2,1%. Średnia roczna cena skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wyniosła 46,70 zł za 1 dt i była o 43,1% wyższa od średniej ceny uzyskanej w 2012 r. W kraju za 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) płacono średnio 64,45 zł, tj. o 43,3% więcej niż w roku poprzednim.

Rzepak i rzepiku w 2013 r. skupiono 42,4 tys. ton, tj. o 17,2% więcej niż w 2012 r. Udział gospodarstw indywidualnych w skupie rzepaku i rzepiku wyniósł 91,9%. Skup rzepaku i rzepiku z województwa podkarpackiego stanowił 1,9% skupu krajowego.

W 2013 r. skupiono 22,6 tys. ton warzyw, co w porównaniu z wielkością skupu w 2012 r. oznacza zmniejszenie o 20,0%. Skup warzyw z województwa podkarpackiego stanowił 1,3 % skupu krajowego.

Skup owoców wyniósł 33,0 tys. ton i w porównaniu z ubiegłym rokiem zmniejszył się o 42,5%. Skup owoców z województwa podkarpackiego stanowił 1,1% wielkości skupu w kraju.

4.2. Produkty pochodzenia zwierzęcego

W 2013 r. wartość skupu produktów zwierzęcych wyniosła 509,9 mln zł i w porównaniu z 2012 r. zwiększyła się o 8,2%. Skup produktów zwierzęcych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniósł 873 zł (w kraju – 2642 zł). Gospodarstwa indywidualne uzyskały w województwie podkarpackim 865 zł za sprzedane produkty zwierzęce w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych (w kraju – 2621 zł).

W 2013 r. skup żywca rzeźnego w wadze żywej wyniósł 73,4 tys. ton i był wyższy o 4,5% od uzyskanego w 2012 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się skup żywca końskiego (o 52,1%), cielęcego (o 39,7%), baraniego (o 23,0%), wołowego (o 12,7%) i wieprzowego (o 6,4%). Zmniejszył się natomiast skup żywca drobiowego (o 0,8%).

Udział województwa podkarpackiego w skupie krajowym dla poszczególnych rodzajów żywca rzeźnego (w wadze żywej) przedstawiał się następująco: żywiec koński – 9,9%, barani – 5,8%, cielęcy – 5,7%, wieprzowy – 1,6%, drobiowy – 1,4%, wołowy – 1,1%.

Skup żywca rzeźnego w wadze żywej na 1 ha użytków rolnych wyniósł 126 kg, przy czym żywca wieprzowego – 56 kg, drobiowego – 54 kg, a wołowego – 12 kg.

Średnia cena skupu 1 kg żywca wołowego wyniosła 6,04 zł i była o 1,0% niższa niż w 2012 r. W skupie za 1 kg cieląt rzeźnych płacono średnio 11,66 zł, tj. o 1,4% mniej niż przed rokiem. Przeciętna cena skupu 1 kg żywca baraniego wyniosła 6,27 zł i była o 0,6% niższa niż w 2012 r. Za 1 kg żywca wieprzowego w 2013 r. płacono w skupie średnio 5,24 zł, tj. o 1,3% mniej niż przed rokiem. Cena skupu 1 kg żywca drobiowego wyniosła średnio 4,11 zł, tj. o 2,2% więcej niż przed rokiem. W 2013 r. cena 1 kg żywca końskiego utrzymała się na poziomie roku poprzedniego – 7,38 zł.

W 2013 r. skupiono 110,3 mln litrów mleka krowiego, tj. o 0,5% więcej niż przed rokiem. Średnia cena skupu 1 litra mleka krowiego wyniosła 1,23 zł i w odniesieniu do 2012 r. zwiększyła się o 11,8%. Skup mleka z województwa podkarpackiego stanowił 1,1% skupu mleka w kraju.

4.3. Ceny targowiskowe

Przeciętne ceny pszenicy i jęczmienia uzyskane w 2013 r. przez rolników na targowiskach były wyższe od notowanych w 2012 r., a niższe były ceny żyta i owsa. Za 1 dt pszenicy średnio płacono na targowiskach 99,52 zł, a jęczmienia – 91,59 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim ceny tych zbóż były wyższe odpowiednio o 10,3% i 5,2%. W odniesieniu do 2012 r. niższe były ceny żyta (o 5,3%) i owsa (o 3,4%).

Targowiskowa cena 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wyniosła 99,18 zł i w porównaniu z 2012 r. była wyższa o 50,9%.

Za prosię na chów w 2013 r. płacono na targowiskach średnio 173,32 zł, tj. o 11,6% mniej niż w 2012 r. Za kurę żywą o wadze 1,5-2 kg płacono średnio 21,94 zł, tj. o 17,2% więcej niż przed rokiem. Cena jaja kurzego na targowiskach wyniosła 0,72 zł i była o 4,0% niższa w porównaniu z rokiem poprzednim.

**TABL. 1. ROLNICTWO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA TLE
KRAJU W 2013 R.**

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Polska	Podkarpackie	Polska=100
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH			
Powierzchnia ogólna w ha	16487484	686671	4,2
użytki rolne	14609161	584126	4,0
pod zasiewami	10313036	307328	3,0
grunty ugorowane	446537	27203	6,1
uprawy trwałe	412150	13796	3,3
w tym sady	362578	10607	2,9
ogrody przydomowe	31835	4577	14,4
łąki trwałe	2564553	171852	6,7
pastwiska trwałe	641759	33801	5,3
pozostałe	199290	25567	12,8
las i grunty leśne	1033131	57421	5,6
pozostałe grunty	845192	45124	5,3
GOSPODARSTWA ROLNE O POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH POWYŻEJ 1 ha			
Liczba gospodarstw w tys.	1394,6	129,9	9,3
w odsetkach – według powierzchni użytków rolnych	100,0	100,0	x
1 – 2 ha	19,9	37,6	188,9
2 – 5	32,6	43,8	134,4
5 – 10	22,6	13,4	59,3
10 – 15	10,1	2,5	24,8
15 ha i więcej	14,7	2,8	19,0
Powierzchnia użytków rolnych w tys. ha	14580,0	581,3	4,0
w odsetkach – według powierzchni użytków rolnych	100,0	100,0	x
1 – 2 ha	2,8	12,1	432,1
2 – 5	10,1	30,8	305,0
5 – 10	15,3	20,0	130,7
10 – 15	11,7	6,6	56,4
15 ha i więcej	60,1	30,6	50,9
Przeciętna powierzchnia użytków rol- nych w gospodarstwie w ha	10,45	4,48	42,9

TABL. 1. ROLNICTWO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA TLE
KRAJU W 2013 R. (cd.)
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Polska	Podkarpackie	Polska=100
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW			
Ogółem w ha	10313036	307328	3,0
w tym:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	6753467	197253	2,9
pszenica ozima	1867777	82431	4,4
pszenica jara	270091	10806	4,0
żyto	1172722	14207	1,2
jęczmień ozimy	214124	6512	3,0
jęczmień jary	605870	13356	2,2
owies	433812	22788	5,3
pszenżyto ozime	1051405	16804	1,6
pszenżyto jare	125295	2777	2,2
mieszanki zbożowe ^a	1012371	27572	2,7
strączkowe jadalne	39563	820	2,1
ziemniaki ^b	337044	25819	7,7
buraki cukrowe	193671	3776	1,9
rzepak i rzepik	920705	23033	2,5
okopowe pastewne	11588	1130	9,8
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE			
Bydło w szt	5859541	96704	1,7
cielęta w wieku poniżej 1 roku ..	1585707	19028	1,2
młode bydło w wieku 1-2 lat	1422057	13655	1,0
bydło w wieku 2 lat i więcej	2851777	64021	2,2
w tym krowy	2530539	59927	2,4
na 100 ha użytków rolnych	40,1	16,6	41,4
w tym krowy	17,3	10,3	59,5

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno. ^b Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych.

**TABL. 1. ROLNICTWO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA TLE
KRAJU W 2013 R. (dok.)**

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Polska	Podkarpackie	Polska=100
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (dok.)			
Świnie ^a w szt	11162472	175111	1,6
prosięta o wadze do 20 kg	3106935	50403	1,6
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	3127329	46607	1,5
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej	3908747	60233	1,5
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej	1019460	17868	1,8
w tym lochy	997623	17348	1,7
na 100 ha użytków rolnych	76,4	30,0	39,3
w tym lochy	6,8	3,0	44,1
Owce w szt	249481	16331	6,5
w tym maciorki jednoroczne i starsze	135383	7849	5,8
na 100 ha użytków rolnych	1,7	2,8	164,7
w tym maciorki jednoroczne i starsze	0,9	1,3	144,4
Konie w szt	207065	11242	5,4
w tym trzyletnie i starsze	121732	8590	7,1
na 100 ha użytków rolnych	1,4	1,9	135,7
w tym trzyletnie i starsze	0,8	1,5	187,5
Kozy w szt	81727	15708	19,2
w tym samice jednoroczne i starsze	62349	13419	21,5
na 100 ha użytków rolnych	0,6	2,7	4-krotnie
w tym samice jednoroczne i starsze	0,4	2,3	6-krotnie
Drób ^b w tys. szt	140691,3	5086,0	3,6
drób kurzy	123511,8	4725,6	3,8
w tym nioski	49893,2	1531,3	3,1
gęsi	6107,2	36,9	0,6
indyki	8051,1	43,3	0,5
kaczki i drób pozostały	3021,2	280,2	9,3
drób kurzy na 100 ha użytków rolnych w szt	845,4	809,0	95,7
w tym nioski	341,5	262,2	76,8

^a Stan w końcu lipca. ^b W wieku powyżej 2 tygodni.

TABL. 2. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	2010 ^a	2011	2012	2013	2012=100
	w hektarach				
OGÓŁEM					
Powierzchnia ogółem	759952	772538	748495	686671	91,7
użytki rolne	609565	628188	611085	584126	95,6
użytki rolne w dobrej kulturze	598747	603565	556104	558559	100,4
pod zasiewami	309592	326836	300043	307328	102,4
grunty ugorowane	52889	48245	34999	27203	77,7
uprawy trwałe	16600	16260	11801	13796	116,9
w tym sady	13730	13280	9187	10607	115,5
ogrody przydomowe	6582	8733	6762	4577	67,7
łąki trwałe	180818	171008	172221	171852	99,8
pastwiska trwałe	32266	32484	30278	33801	111,6
użytki rolne pozostałe	10818	24622	54981	25567	46,5
las i grunty leśne	77759	77017	76119	57421	75,4
pozostałe grunty	72629	67333	61291	45124	73,6
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE					
Powierzchnia ogółem	716607	723410	699581	658323	94,1
użytki rolne	575912	585388	568317	558271	98,2
użytki rolne w dobrej kulturze	571719	580702	533443	536448	100,6
pod zasiewami	297531	315882	289901	297290	102,5
grunty ugorowane	50399	47270	33854	26543	78,4
uprawy trwałe	16342	16020	11569	13415	116,0
w tym sady	13530	13052	8968	10439	116,4
ogrody przydomowe	6567	8724	6754	4565	67,6
łąki trwałe	174275	165709	166067	166104	100,0
pastwiska trwałe	26606	27098	25297	28531	112,8
użytki rolne pozostałe	4193	4686	34874	21823	62,6
las i grunty leśne	74958	74325	73556	56860	77,3
pozostałe grunty	65737	63698	57709	43192	74,8

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

**TABL. 3. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE O POWIERZCHNI POWYŻEJ
1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**
Stan w czerwcu

Lata	Ogółem	O powierzchni użytków rolnych				
		1-2 ha	2-5	5-10	10-15	15 ha i więcej
Gospodarstwa w liczbach bezwzględnych						
2010 ^a	137827	49453	63020	19116	3205	3033
2011	143557	55961	59617	20467	3410	4103
2012	131953	43045	67825	11419	6128	3536
2013	129721	48846	56825	17353	3226	3471
w odsetkach						
2010 ^a	100,0	35,9	45,7	13,9	2,3	2,2
2011	100,0	39,0	41,5	14,3	2,4	2,9
2012	100,0	32,6	51,4	8,7	4,6	2,7
2013	100,0	37,7	43,8	13,4	2,5	2,7
Powierzchnia użytków rolnych w hektarach						
2010 ^a	573824	72098	198507	127091	38196	137931
2011	581757	77724	195237	131791	40148	136858
2012	566587	63303	208598	78137	72043	144505
2013	555413	70119	178731	115899	38529	152136
w odsetkach						
2010 ^a	100,0	12,6	34,6	22,1	6,7	24,0
2011	100,0	13,4	33,6	22,7	6,9	23,5
2012	100,0	11,2	36,8	13,8	12,7	25,5
2013	100,0	12,6	32,2	20,9	6,9	27,4
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w ha						
2010 ^a	4,16	1,46	3,15	6,65	11,92	45,48
2011	4,05	1,39	3,27	6,44	11,77	33,36
2012	4,29	1,47	3,08	6,84	11,76	40,87
2013	4,28	1,44	3,15	6,68	11,94	43,83

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

TABL. 4. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW POSZCZEGÓLNYCH GRUP ZIEMIOPŁODÓW WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Zboża ^a	Strączkowe jadalne	Ziemniaki ^b	Przemysłowe	Pastewne	Pozostałe	
W hektarach								
OGÓŁEM	2007	410314	278486	793	50931	23575	34213	22317
	2008	417460	296530	534	46859	16236	34791	22509
	2009	424998	298092	374	44401	19085	41901	21146
	2010 ^c	309592	226711	907	34378	22171	16783	8642
	2011	326836	226872	807	31601	21692	37759	8105
	2012	300043	227890	511	24940	23513	17480	5707
	2013	307328	225710	820	25819	27898	20756	6325
Sektor prywatny		304710	224141	810	25811	27501	20222	6225
w tym gospodarstwa indywidualne		297290	219017	743	25802	26133	19565	6030
Sektor publiczny		2618	1569	10	8	397	534	100
W odsetkach								
OGÓŁEM	2007	100,0	67,9	0,2	12,4	5,7	8,3	5,4
	2008	100,0	71,0	0,1	11,2	3,9	8,3	5,4
	2009	100,0	70,1	0,1	10,4	4,5	9,9	5,0
	2010 ^c	100,0	73,2	0,3	11,1	7,2	5,4	2,8
	2011	100,0	69,4	0,2	9,7	6,6	11,6	2,5
	2012	100,0	76,0	0,2	8,3	7,8	5,8	1,9
	2013	100,0	73,4	0,3	8,4	9,1	6,8	2,1
Sektor prywatny		100,0	73,6	0,3	8,5	9,0	6,6	2,0
w tym gospodarstwa indywidualne		100,0	73,7	0,2	8,7	8,8	6,6	2,0
Sektor publiczny		100,0	59,9	0,4	0,3	15,2	20,4	3,8

^a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe. ^b Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych.

^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

**TABL. 5. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW ZBÓŻ WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW
W 2013 R.**

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Zboża podstawowe							
		razem	pszenica			żyto	jęczmień		
			razem	ozima	jara		razem	ozimy	jary
W hektarach									
OGÓŁEM	225710	169681	93237	82431	10806	14207	19868	6512	13356
Sektor prywatny	224141	168391	92553	81886	10667	14108	19715	6442	13273
w tym gospodarstwa indywidualne	219017	164306	90405	80103	10302	13422	19194	6228	12966
Sektor publiczny	1569	1290	684	545	139	99	153	70	83
2012=100									
OGÓŁEM	99,0	96,3	86,9	91,6	62,6	155,5	120,9	158,9	108,3
Sektor prywatny	99,1	96,3	86,9	91,6	62,4	156,0	121,2	159,7	108,5
w tym gospodarstwa indywidualne	99,2	96,4	86,7	91,4	61,8	161,3	121,4	157,9	109,2
Sektor publiczny	94,5	95,8	93,6	95,6	86,3	108,8	91,1	106,1	81,4

(dok.)

Wyszczególnienie	Zboża podstawowe (dok.)				Mieszanki zbożowe (bez strączkowych)			Gryka, proso i inne zbożowe	Kukurydza na ziarno
	owies	pszenżyto			razem	ozime	jare		
		razem	ozime	jare					
W hektarach									
OGÓŁEM	22788	19581	16804	2777	27572	5900	21672	3683	24774
Sektor prywatny	22669	19346	16569	2777	27542	5888	21654	3683	24525
w tym gospodarstwa indywidualne	22170	19115	16384	2731	27537	5886	21651	3667	23507
Sektor publiczny	119	235	235	-	30	12	18	-	249
2012=100									
OGÓŁEM	90,6	107,5	105,6	120,2	99,6	141,7	92,1	92,0	123,7
Sektor prywatny	90,8	107,3	105,3	120,3	99,7	142,7	92,1	92,5	124,0
w tym gospodarstwa indywidualne	91,1	107,6	105,5	122,2	99,8	142,7	92,2	92,7	126,2
Sektor publiczny	67,2	130,6	130,6	x	54,5	30,8	112,5	x	104,2

TABL. 6. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW UPRAW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW W 2013 R.

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Buraki cukrowe	Rzepak i rzepik			Pozostałe przemysłowe ^a
			razem	ozimy	jary	
W hektarach						
OGÓŁEM	27898	3776	23033	22035	998	1089
Sektor prywatny	27501	3682	22730	21739	991	1089
w tym gospodarstwa indywidualne	26133	3459	21585	20629	956	1089
Sektor publiczny	397	94	303	296	7	-
2012=100						
OGÓŁEM	118,6	99,3	122,4	128,9	57,6	122,5
Sektor prywatny	118,7	99,0	122,4	129,0	57,5	122,5
w tym gospodarstwa indywidualne	118,9	99,0	122,6	129,3	58,0	122,5
Sektor publiczny	118,2	116,0	118,8	121,3	63,6	x

^a Len (łącznie z oleistym i włóknistym) i tytoń.

TABL. 7. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW UPRAW PASTEWNYCH I POZOSTAŁYCH WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW W 2013 R.

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Pastewne					Pozostałe		
	ogółem	okopowe pastewne	kukurydza na zielonkę	strączkowe pastewne	motylkowe, inne pastewne i trawy	ogółem	w tym	
							warzywa ^a	truskawki ^a
W hektarach								
OGÓŁEM	20756	1130	2611	2740	14275	6325	2624	1170
Sektor prywatny	20222	1126	2342	2716	14038	6225	2621	1170
w tym gospodarstwa indywidualne	19563	1126	2265	2682	13490	6030	2621	1143
Sektor publiczny	534	4	269	24	237	100	2	-
2012=100								
OGÓŁEM	118,7	101,3	102,8	64,1	149,5	110,8	95,9	120,2
Sektor prywatny	119,8	104,5	103,0	64,0	151,2	109,4	95,9	120,2
w tym gospodarstwa indywidualne	119,9	104,5	105,8	63,6	151,8	108,1	96,1	118,7
Sektor publiczny	88,7	10,5	100,7	82,8	88,8	5-krotnie	66,7	x

^a Bez powierzchni w ogrodach przydomowych.

TABL. 8. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2013 R.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Zboża	225710	33,4	7527997
zboża podstawowe z mieszankami	197253	29,9	5898994
zboża podstawowe	169681	30,5	5167383
pszenica	93237	33,4	3117920
ozima	82431	34,0	2805571
jara	10806	28,9	312349
żyto	14207	24,8	352749
jęczmień	19868	29,2	579987
ozimy	6512	31,4	204270
jary	13356	28,1	375717
owies	22788	25,3	576268
pszenżyto	19581	27,6	540459
ozime	16804	28,0	470160
jare	2777	25,3	70299
mieszanki zbożowe	27572	26,5	731611
ozime	5900	27,8	164020
jare	21672	26,2	567591
gryka	2899	12,2	35248
proso	253	14,2	3593
pozostałe zbożowe	531	23,1	12266
kukurydza na ziarno	24774	63,7	1577896
Strączkowe jadalne	820	23,8	19539
Ziemniaki ^a	27474	189	5215027
Buraki cukrowe	3776	563	2127293
Rzepak i rzepik	23033	20,8	479950
ozimy	22035	20,8	458549
jary	998	21,4	21401
Okopowe pastewne	1130	400	452351

^a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

TABL. 8. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2013 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Strączkowe pastewne (nasiona)	2306	21,2	48934
peluszką	63	15,8	995
wyka	107	8,2	877
bobik	674	21,4	14416
łubin słodki	777	17,7	13753
mieszkanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	685	27,6	18893
Łubin gorzki (nasiona)	87	15,3	1331
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona)	730	4,5	3296
koniczyna	136	2,7	367
lucerna	2	3,0	6
esparceta	9	2,0	18
seradela i inne motylkowe	149	6,4	954
inne pastewne	162	6,0	972
trawy polowe	272	3,6	979
Kukurydza na zielonkę	2611	422	1102661
Strączkowe pastewne (zielonka)	434	186	80559
peluszką	167	168	28056
wyka	33	155	5115
bobik	135	212	28620
łubin słodki	15	176	2640
mieszkanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	84	192	16128
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka)	13545	189	2564021
koniczyna	1557	240	373869
lucerna	316	277	87452
esparceta	20	224	4480
seradela i inne motylkowe	590	186	109894
inne pastewne	629	160	100502
trawy polowe	10433	181	1887824
Pastwiska trwałe	33801	110	3712060
Siano łąkowe	171852	35,7	6142674
Poplony i wsiewki	5318	90	478888

TABL. 9. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PRYWATNYM W 2013 R.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Zboża	224141	33,3	7464663
zboża podstawowe z mieszankami	195933	29,8	5848459
zboża podstawowe	168391	30,4	5117412
pszenica	92553	33,3	3086336
ozima	81886	34,0	2780228
jara	10667	28,7	306108
żyto	14108	24,8	349690
jęczmień	19715	29,1	574142
ozimy	6442	31,1	200658
jary	13273	28,1	373484
owies	22669	25,3	573436
pszenżyto	19346	27,6	533808
ozime	16569	28,0	463509
jare	2777	25,3	70299
mieszanki zbożowe	27542	26,5	731047
ozime	5888	27,8	163686
jare	21654	26,2	567361
gryka	2899	12,2	35248
proso	253	14,2	3593
pozostałe zbożowe	531	23,1	12266
kukurydza na ziarno	24525	63,8	1565097
Strączkowe jadalne	810	23,8	19296
Ziemniaki ^a	27466	189	5214252
Buraki cukrowe	3682	563	2073948
Rzepak i rzepik	22730	20,7	470673
ozimy	21739	20,7	449373
jary	991	21,5	21300
Okopowe pastewne	1126	402	452351

^a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

TABL. 9. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PRYWATNYM W 2013 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Strączkowe pastewne (nasiona)	2282	21,3	48574
peluszką	63	15,8	995
wyka	107	8,2	877
bobik	656	21,6	14157
łubin słodki	775	17,7	13718
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	681	27,6	18827
Łubin gorzki (nasiona)	87	15,3	1331
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona)	730	4,5	3296
koniczyna	136	2,7	367
lucerna	2	3,0	6
esparceta	9	2,0	18
seradela i inne motylkowe	149	6,4	954
inne pastewne	162	6,0	972
trawy polowe	272	3,6	979
Kukurydza na zielonkę	2342	428	1003400
Strączkowe pastewne (zielonka)	434	186	80559
peluszką	167	168	28056
wyka	33	155	5115
bobik	135	212	28620
łubin słodki	15	176	2640
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	84	192	16128
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka)	13308	191	2540493
koniczyna	1557	240	373869
lucerna	316	277	87452
esparceta	20	224	4480
seradela i inne motylkowe	504	199	100090
inne pastewne	617	161	99566
trawy polowe	10294	182	1875036
Pastwiska trwałe	29737	122	3638908
Siano łąkowe	168210	36,2	6091065
Poplony i wsiewki	5318	90	478888

TABL. 10. **PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W 2013 R.**

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Zboża	219017	33,1	7238760
zboża podstawowe z mieszankami	191843	29,7	5692683
zboża podstawowe	164306	30,2	4961796
pszenica	90405	33,0	2987128
ozima	80103	33,6	2691461
jara	10302	28,7	295667
żyto	13422	24,6	330181
jęczmień	19194	28,8	553523
ozimy	6228	31,0	193068
jary	12966	27,8	360455
owies	22170	25,4	563118
pszenżyto	19115	27,6	527846
ozime	16384	28,0	458752
jare	2731	25,3	69094
mieszanki zbożowe	27537	26,5	730887
ozime	5886	27,8	163631
jare	21651	26,2	567256
gryka	2883	12,2	35173
proso	253	14,2	3593
pozostałe zbożowe	531	23,1	12266
kukurydza na ziarno	23507	63,6	1495045
Strączkowe jadalne	743	22,6	16775
Ziemniaki ^a	27452	189	5213785
Buraki cukrowe	3459	565	1954335
Rzepak i rzepik	21585	20,1	433421
ozimy	20629	20,0	412580
jary	956	21,8	20841
Okopowe pastewne	1126	402	452351

^a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

TABL. 10. **PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W 2013 R. (dok.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Strączkowe pastewne (nasiona)	2248	21,2	47700
peluszką	59	15,5	915
wyka	107	8,2	877
bobik	637	21,5	13696
łubin słodki	774	17,7	13700
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	671	27,6	18512
Łubin gorzki (nasiona)	87	15,3	1331
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona)	730	4,5	3296
koniczyna	136	2,7	367
lucerna	2	3,0	6
esparceta	9	2,0	18
seradela i inne motylkowe	149	6,4	954
inne pastewne	162	6,0	972
trawy polowe	272	3,6	979
Kukurydza na zielonkę	2265	420	951300
Strączkowe pastewne (zielonka)	434	186	80559
peluszką	167	168	28056
wyka	33	155	5115
bobik	135	212	28620
łubin słodki	15	176	2640
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	84	192	16128
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka)	12760	193	2457278
koniczyna	1446	247	357162
lucerna	296	287	84952
esparceta	20	224	4480
seradela i inne motylkowe	502	199	99898
inne pastewne	514	183	94062
trawy polowe	9982	182	1816724
Pastwiska trwałe	28531	126	3594906
Siano łąkowe	166104	36,5	6058602
Poplony i wsiewki	5278	90	475608

TABL. 11. **PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PUBLICZNYM W 2013 R.**

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Zboża	1569	40,4	63334
zboża podstawowe z mieszankami	1320	38,3	50535
zboża podstawowe	1290	38,7	49971
pszenica	684	46,2	31584
ozima	545	46,5	25343
jara	139	44,9	6241
żyto	99	30,9	3059
jęczmień	153	38,2	5845
ozimy	70	51,6	3612
jary	83	26,9	2233
owies	119	23,8	2832
pszenżyto	235	28,3	6651
ozime	235	28,3	6651
mieszanki zbożowe	30	18,8	564
ozime	12	27,8	334
jare	18	12,8	230
kukurydza na ziarno	249	51,4	12799
Strączkowe jadalne	10	24,3	243
Ziemniaki ^a	9	86	775
Buraki cukrowe	94	568	53345
Rzepak i rzepik	303	30,6	9277
ozimy	296	31,0	9176
jary	7	14,4	101
Okopowe pastewne	4	0	0
Strączkowe pastewne (nasiona)	24	15,0	360
bobik	18	14,4	259
łubin słodki	2	17,5	35
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	4	16,5	66
Kukurydza na zielonkę	269	369	99261
Motylkowe drobnonasienne, inne			
pastewne i trawy (zielonka)	237	99	23528
seradela i inne motylkowe	86	114	9804
inne pastewne	12	78	936
trawy polowe	139	92	12788
Pastwiska trwałe	4064	18	73152
Siano łąkowe	3642	14,2	51609

^a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

TABL. 12. PRODUKCJA Z ŁĄK TRWAŁYCH W 2013 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	

Powierzchnia łąk trwałych w ha

OGÓLEM	171852	168210	166104	3642
--------------	--------	--------	--------	------

Plony z 1 ha w dt^a

I pokos	21,9	22,2	22,4	4,3
II pokos	10,3	10,4	10,5	3,4
III pokos	3,6	3,6	3,6	6,4
I + II + III pokos	35,7	36,2	36,5	14,2

Zbiory w dt^a

I pokos	3755174	3739544	3722759	15630
II pokos	1762041	1749534	1741485	12507
III pokos	625459	601987	594358	23472
I + II + III pokos	6142674	6091065	6058602	51609

^a W przeliczeniu na siano.

TABL. 13. PRODUKCJA WARZYW GRUNTOWYCH^a W 2013 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
Powierzchnia w ha			
OGÓŁEM	4584	4581	4579
Kapusta	715	715	714
Kalafiorzy	221	221	221
Cebula	523	522	522
Marchew jadalna	785	785	785
Buraki ćwikłowe	402	402	402
Ogórki	438	437	437
Pomidory	298	297	297
Warzywa pozostałe ^b	1203	1202	1201
Plony z 1 ha w dt			
Kapusta	414	414	414
Kalafiorzy	186	186	186
Cebula	200	200	200
Marchew jadalna	274	274	274
Buraki ćwikłowe	260	260	260
Ogórki	169	169	169
Pomidory	187	187	187
Warzywa pozostałe ^b	144	144	144
Zbiory w dt			
OGÓŁEM	1063592	1063297	1063103
Kapusta	295662	295646	295610
Kalafiorzy	40973	40972	40970
Cebula	104479	104423	104400
Marchew jadalna	214768	214734	214719
Buraki ćwikłowe	104644	104632	104614
Ogórki	74148	74095	74082
Pomidory	55679	55614	55580
Warzywa pozostałe ^b	173239	173182	173129

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

TABL. 14. PRODUKCJA OWOCÓW Z DRZEW OWOCOWYCH^a W 2013 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
Powierzchnia w ha			
OGÓLEM	7592	7572	7483
Jabłonie	4842	4829	4777
Grusze	274	266	259
Śliwy	451	451	448
Wiśnie	663	663	637
Czereśnie	230	230	230
Pozostałe ^b	1133	1133	1133
w tym orzechy włoskie	892	892	892
Plony z 1 ha w dt			
Jabłka	76,0	76,1	76,1
Gruszki	36,8	37,6	37,4
Śliwki	32,9	32,9	32,9
Wiśnie	25,4	25,4	26,0
Czereśnie	33,2	33,2	33,3
Pozostałe ^b	23,6	23,6	23,6
w tym orzechy włoskie	26,0	26,0	26,0
Zbiory w dt			
OGÓLEM	444132	443558	438841
Jabłka	367948	367462	363435
Gruszki	10058	9982	9681
Śliwki	14828	14820	14739
Wiśnie	16865	16865	16564
Czereśnie	7646	7645	7644
Pozostałe ^b	26787	26784	26778
w tym orzechy włoskie	23177	23175	23169

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

**TABL. 15. PRODUKCJA OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH
I PLANTACJI JAGODOWYCH^a W 2013 R.**

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
Powierzchnia w ha			
OGÓŁEM	4557	4556	4477
Truskawki i poziomki	1420	1420	1393
Maliny ^b	1013	1012	1012
Porzeczki	1332	1332	1308
Agrest	137	137	137
Pozostałe ^c	655	655	627
Plony z 1 ha w dt			
Truskawki i poziomki	25,5	25,5	26,0
Maliny ^b	41,5	41,5	41,5
Porzeczki	46,9	46,9	47,8
Agrest	70,5	70,5	70,5
Pozostałe ^c	50,9	50,9	52,2
Zbiory w dt			
OGÓŁEM	183785	183781	183069
Truskawki i poziomki	36242	36242	36207
Maliny ^b	42035	42034	42034
Porzeczki	62534	62532	62465
Agrest	9657	9656	9656
Pozostałe ^c	33317	33317	32707

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

TABL. 16. **ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE**
Stan w czerwcu

Lata	Bydło		Świnie ^a		Owce		Konie
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy	ogółem	w tym maciorki ^b	
W sztukach							
2007	174363	112826	331534	29001	14506	7359	25474
2008	163237	103725	320084	23480	15745	8211	22755
2009	146040	93343	270024	22173	13668	6820	18559
2010 ^c	116748	74554	300336	27728	19222	11357	17736
2011	104283	70136	191977	16684	21237	11348	17426
2012	102014	68134	186309	21968	23217	12422	12407
2013	96704	59927	175111	17348	16331	7849	11242
Na 100 ha użytków rolnych							
2007	22,7	14,7	43,2	3,8	1,9	1,0	3,3
2008	21,1	13,4	41,5	3,1	2,0	1,1	2,9
2009	19,6	12,5	36,2	3,0	1,8	0,9	2,5
2010 ^c	19,2*	12,2*	49,3*	4,5*	3,2*	1,9*	2,9*
2011	16,6*	11,2*	30,6*	2,7*	3,4*	1,8*	2,8*
2012	16,7*	11,1*	30,5*	3,6*	3,8*	2,0*	2,0*
2013	16,6	10,3	30,0	3,0	2,8	1,3	1,9

^a Stan w końcu lipca. ^b Jednoroczne i starsze. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

TABL. 17. BYDŁO I OWCE W 2013 R.
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W sztukach				
Bydło	96704	94709	93026	1995
cielęta w wieku poniżej 1 roku	19028	18541	18135	487
młode bydło w wieku 1-2 lat	13655	13277	12915	378
bydło w wieku 2 lat i więcej	64021	62891	61976	1130
w tym krowy	59927	59079	58252	848
w tym mleczne	58903	58110	57494	793
Owce	16331	15438	15388	893
w tym maciorki jednoroczne i starsze	7849	7314	7282	535
2012=100				
Bydło	94,8	94,6	94,4	105,8
cielęta w wieku poniżej 1 roku	92,1	91,6	91,5	120,5
młode bydło w wieku 1-2 lat	121,9	122,4	122,4	105,0
bydło w wieku 2 lat i więcej	91,3	91,1	91,0	100,7
w tym krowy	88,0	87,7	87,6	106,9
w tym mleczne	87,2	87,0	86,9	105,9
Owce	70,3	69,6	69,6	86,9
w tym maciorki jednoroczne i starsze	63,2	61,7	61,7	94,5
Na 100 ha użytków rolnych				
Bydło	16,6	16,6	16,7	14,0
w tym krowy	10,3	10,4	10,4	6,0
Owce	2,8	2,7	2,8	6,3
w tym maciorki jednoroczne i starsze	1,3	1,3	1,3	3,8

TABL. 18. ŚWINIE W 2013 R.
Stan w końcu lipca

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W sztukach				
Ogółem	175111	173903	169437	1208
prosięta o wadze do 20 kg	50403	50021	48686	382
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	46607	46475	45325	132
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej	60233	59979	58439	254
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej	17868	17428	16987	440
w tym lochy ogółem	17348	17157	16739	191
w tym lochy prośne	11285	11183	10924	102
2012=100				
Ogółem	94,0	94,1	93,8	77,7
prosięta o wadze do 20 kg	81,0	81,1	81,0	71,4
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	105,5	105,6	105,2	69,8
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej	105,2	105,5	105,0	63,5
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej	79,0	78,5	78,1	102,1
w tym lochy ogółem	79,0	78,8	78,4	103,8
w tym lochy prośne	76,2	76,0	75,6	105,2
Obsada w sztukach				
Ogółem na 100 ha:				
użytków rolnych	30,0	30,5	30,4	8,5
gruntów ornych	52,3	52,4	52,3	42,4

TABL. 19. **DRÓB W 2013 R.**
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W sztukach				
Drób ^a	5085960	5069706	4868840	16254
drób kurzy	4725558	4709321	4508458	16237
w tym nioski	1531288	1515051	1474882	16237
gęsi	36888	36886	36886	2
indyki	43313	43313	43313	-
kaczki i drób pozostały	280201	280186	280183	15
2012=100				
Drób ^a	125,5	125,5	124,1	125,6
drób kurzy	130,0	130,0	128,5	125,5
w tym nioski	82,2	81,9	80,6	131,8
gęsi	254,1	254,1	254,1	-
indyki	46,6	46,6	46,6	-
kaczki i drób pozostały	91,2	91,2	91,2	-
Na 100 ha użytków rolnych				
Drób kurzy	809,0	826,3	807,8	114,1

^a W wieku powyżej 2 tygodni.

TABL. 20. **KONIE I KOZY W 2013 R.**
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
W sztukach		
Konie	11242	10855
w tym trzyletnie i starsze	8590	8358
Kozy	15708	15300
w tym samice jednoroczne i starsze	13419	13177
2012=100		
Konie	90,6	89,7
w tym trzyletnie i starsze	78,4	77,8
Kozy	164,8	166,8
w tym samice jednoroczne i starsze	204,2	208,3
Na 100 ha użytków rolnych		
Konie	1,9	1,9
Kozy	2,7	2,7

TABL. 21. WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)

Wyszczególnienie	2012		2013	
	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych
OGÓŁEM w milionach złotych				
OGÓŁEM	851,0	797,8	880,6	827,3
Produkty roślinne	379,7	348,7	370,7	344,3
Produkty zwierzęce	471,3	449,1	509,9	483,1
Polska = 100				
OGÓŁEM	1,5	1,7	1,5	1,6
Produkty roślinne	1,8	2,1	1,8	2,1
Produkty zwierzęce	1,3	1,4	1,3	1,4
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w złotych				
OGÓŁEM	1393*	1404*	1508	1482
Produkty roślinne	621*	614*	635	617
Produkty zwierzęce	771*	790*	873	865
Polska = 100				
OGÓŁEM	37,6*	39,3*	37,4	38,2
Produkty roślinne	45,2*	50,0*	45,7	49,1
Produkty zwierzęce	33,0*	33,7*	33,0	33,0

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

TABL. 22. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

Wyszczególnienie	2012		2013	
	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych
W tonach				
Zboża	207831	186558	212328	185087
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	113495	99131	106184	88166
pszenica	101005	88677	95236	78695
żyto	4190	3454	4126	3501
jęczmień	5149	4450	4299	3964
owies i mieszanki zbożowe	1203	1151	1208	990
pszenżyto	1948	1399	1315	1016
Ziemniaki	29800	29800	28672	28672
Rzepak i rzepik	36190	32843	42422	38981
Warzywa	28195	27126	22568	22560
Owoce	57358	56845	33009	32475
Rok poprzedni = 100				
Zboża	151,9	167,4	102,2	99,2
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	160,8	177,3	93,6	88,9
pszenica	158,5	176,0	94,3	88,7
żyto	121,0	135,5	98,5	101,4

TABL. 22. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH (dok.)

Wyszczególnienie	2012		2013	
	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych
Rok poprzedni = 100 (dok.)				
Zboża (dok.)				
jęczmień	217,9	203,6	83,5	89,1
owies i mieszanki zbożowe	262,7	275,4	100,4	86,0
pszenżyto	326,8	363,4	67,5	72,6
Ziemniaki	108,1	109,5	96,2	96,2
Rzepak i rzepik	142,5	143,5	117,2	118,7
Warzywa	108,0	104,2	80,0	83,2
Owoce	161,0	166,0	57,5	57,1
Na 1 ha użytków rolnych w kg				
Zboża	340*	328*	363	332
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	186*	174*	182	158
Ziemniaki	49*	52*	49	51
Rok poprzedni = 100				
Zboża	156,0*	172,6*	106,8	101,2
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	166,1*	181,3*	97,8	90,8
Ziemniaki	111,4*	113,0*	100,0	98,1

TABL. 23. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

Wyszczególnienie	2012		2013	
	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych
W liczbach bezwzględnych				
Żywiec rzeźny ^a w t	70233	67817	73423	70220
bydło (bez cieląt)	6190	6098	6974	6792
cielęta	476	476	665	665
trzoda chlewna	30865	30572	32851	32028
owce	74	74	91	91
konie	911	911	1386	1386
drób	31717	29686	31456	29258
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	50259	48561	52425	50152
Mleko krowie w tys. l	109677	102646	110268	103575
Rok poprzedni = 100				
Żywiec rzeźny ^a w t	92,8	92,1	104,5	103,5
bydło (bez cieląt)	69,0	69,7	112,7	111,4
cielęta	48,2	49,3	139,7	139,7
trzoda chlewna	98,0	101,6	106,4	104,8
owce	121,3	121,3	123,0	123,0
konie	111,8	111,8	152,1	152,1
drób	95,1	90,1	99,2	98,6
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	93,8	93,3	104,3	103,3
Mleko krowie w tys. l	113,0	113,7	100,5	100,9
Na 1 ha użytków rolnych w kg				
Żywiec rzeźny ^a	115*	119*	126	126
w tym: bydło (bez cieląt)	10*	11*	12	12
trzoda chlewna	51*	54*	56	57
drób	52*	52*	54	52
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b	82*	85*	90	90

^a W wadze żywej. ^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze po-
ubojowej ciepłej.

TABL. 24. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH^a

Wyszczególnienie	2012	2013		
	w złotych		2012 = 100	Polska = 100
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:				
pszenicy	84,25	75,75	89,9	95,1
żyta	68,45	54,19	79,2	97,9
jęczmienia	74,11	64,13	86,5	87,4
owsa i mieszanek zbożowych	53,30	54,27	101,8	103,0
pszenżyta	69,79	66,12	94,7	101,5
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt	32,64	46,70	143,1	72,5
Buraki cukrowe – za 1 dt	11,15	14,48	129,9	97,4
Żywiec rzeźny – za 1 kg:				
bydło (bez cieląt)	6,10	6,04	99,0	97,4
cieleńta	11,83	11,66	98,6	120,1
trzoda chlewna	5,31	5,24	98,7	97,2
owce	6,31	6,27	99,4	89,3
konie	7,38	7,38	100,0	101,4
drób	4,02	4,11	102,2	97,4
Mleko krowie – za 1 l	1,10	1,23	111,8	90,4

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

TABL. 25. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH

Wyszczególnienie	2012	2013		
	w złotych		2012 = 100	Polska = 100
Ziarno zbóż – za 1 dt:				
pszenicy	90,22	99,52	110,3	102,1
żyta	79,86	75,64	94,7	103,8
jęczmienia	87,03	91,59	105,2	104,6
owsa	74,86	72,33	96,6	102,7
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt	65,72	99,18	150,9	99,0
Prosię na chów – za 1 szt	196,07	173,32	88,4	102,2
Kura żywa – wagi 1,5 - 2 kg	18,72	21,94	117,2	110,3
Jaja kurze – za 1 szt.	0,75	0,72	96,0	109,1

NOTATKI